ပြည်ထောင်စုသမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ

စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန

လားရှိုးမြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း (၂၀၁၉ – ၂၀၂၀)

(Village Development Project)

ကွန်ဖြူကျေးရွာအုပ်စု၊ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၊ လားရှိုးမြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနကကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၀ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	
	စကားချီး	၄
	လွယ်ခေါ်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ လာ:ရှိုးမြို့နယ်	၆
	လွယ်ခေါ်ကျေးရွာရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်၊ လာ:ရှိုးမြို့နယ်	၇
	လွယ်ခေါ်ကျေးရွာနှင့်အဖွဲ့အစည်းများ ဆက်စပ်မှုပြမြေပုံ၊ လာ:ရှိုးမြို့နယ်	၈
	အပိုင်း (က) ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့်ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ	
၁။	တည်နေရာနှင့်ပထဝီဝင်အနေအထား	၉
၂။	ရာသီဥတုနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	၉
၃။	လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ	၉
	(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	၉
	(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ–ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု	၁၀
	(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု	၁၁
၄။	ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ	၁၁
၅။	စီးပွားရေးနှင့် အသက်မွေးမှု အခြေအနေ	၁၂
	(က) သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး	၁၂
	(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း	၁၃
	(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ	၁၄
	(ဃ)ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	၁၄
	(င) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	၁၄
	(စ) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု	၁၅
၆။	အခြေခံအဆောက်အဦနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ	၁၅
	(က) ကျေးလက်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၅
	(ခ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး	၁၅
	(ဂ) သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး	၁၅
၇။	ပညာရေး	၁၅
၈။	ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး	၁၆
၉။	ဘေးန္တရာယ်များနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး	၁၇
၁၀။	ကျား-မရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ	၁၇
၁၁။	ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး	၁၇
၁၂။	ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့်ဘေးကင်းလုံခြုံရေး	၁၇

၁၃။	**ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ**	**၁၈**
	အပိုင်း (ခ) စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်	
	စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ(၁)	၂၀
	နောက်ဆက်တွဲ (၁) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း	၂၂
	နောက်ဆက်တွဲ (၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အထောက်အကူပြု ဇယားများ	၂၃
	နောက်ဆက်တွဲ (၃) ကျေးရွာ ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာ တည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယား	၇၁

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းသည် ၂၀၂၀ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်မှ ၂၀၂၁/၂၀၂၄ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူထုအများစုပေါင်းပါဝင်ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံကိန်းဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင် ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသောအချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွ ပံ့ပိုးပေးသောကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ချမှတ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများစုနှစ်တကျ ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့်နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိခဲ့ကြပါ။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းအဖြေရှာကြရာတွင် သင်တန်းလုပ်ဆောင်ပေးရုံသာမကနည်းပေးလမ်းပြကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ထမ်းများက စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းဂဏန်းနှင့် သတင်းအချက်အလက်တို့၏ အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမကကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်း ကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထပ်မံလိုအပ်သောကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်း ကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကို ထပ်မံရရှိသည့်ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များ ထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းလာမည်မှာ သေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့်လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်နေမှုတစ်ဝက်ခန့်အရောက်တွင် လုပ်ငန်းတိုးတက်မှု၊ ပေါ်ပေါက်လာသည့်အခက်အခဲများနှင့် ဦးစားပေးရွေးချယ်မှုများနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်များကို မူဘောင်အတွင်းပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ဆက်လက်လုပ်ဆောင်သွား ရပါမည်။

ဤဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ဖော်ပြပါရှိသောဦးစားပေးလုပ်ငန်းများ စုစည်းဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ မြို့နယ်အဆင့်တွင်လည်း အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနစသည့် သက်ဆိုင်ရာ ဦးစီးဌာနအသီးသီးတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများ ရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏

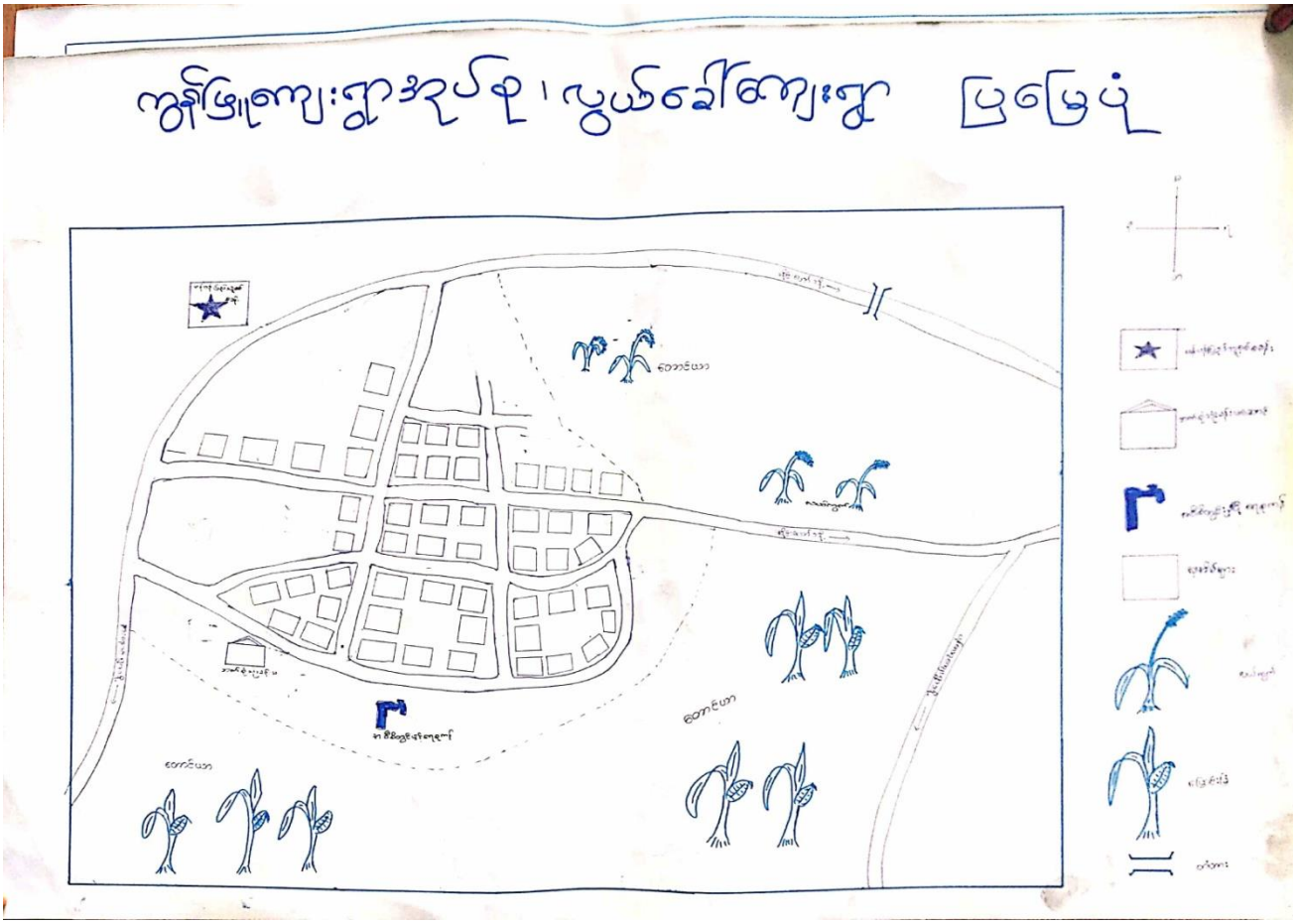
ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှုအခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် အဓိကအားဖြင့် ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ၊ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ နှစ်စဉ်ဦးစားပေးစီမံချက်အဆိုပြုလွှာ၊ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှု အခြေပြဇယားစသည်တို့ကိုအဓိကထားဖော်ပြထားပါသည်။

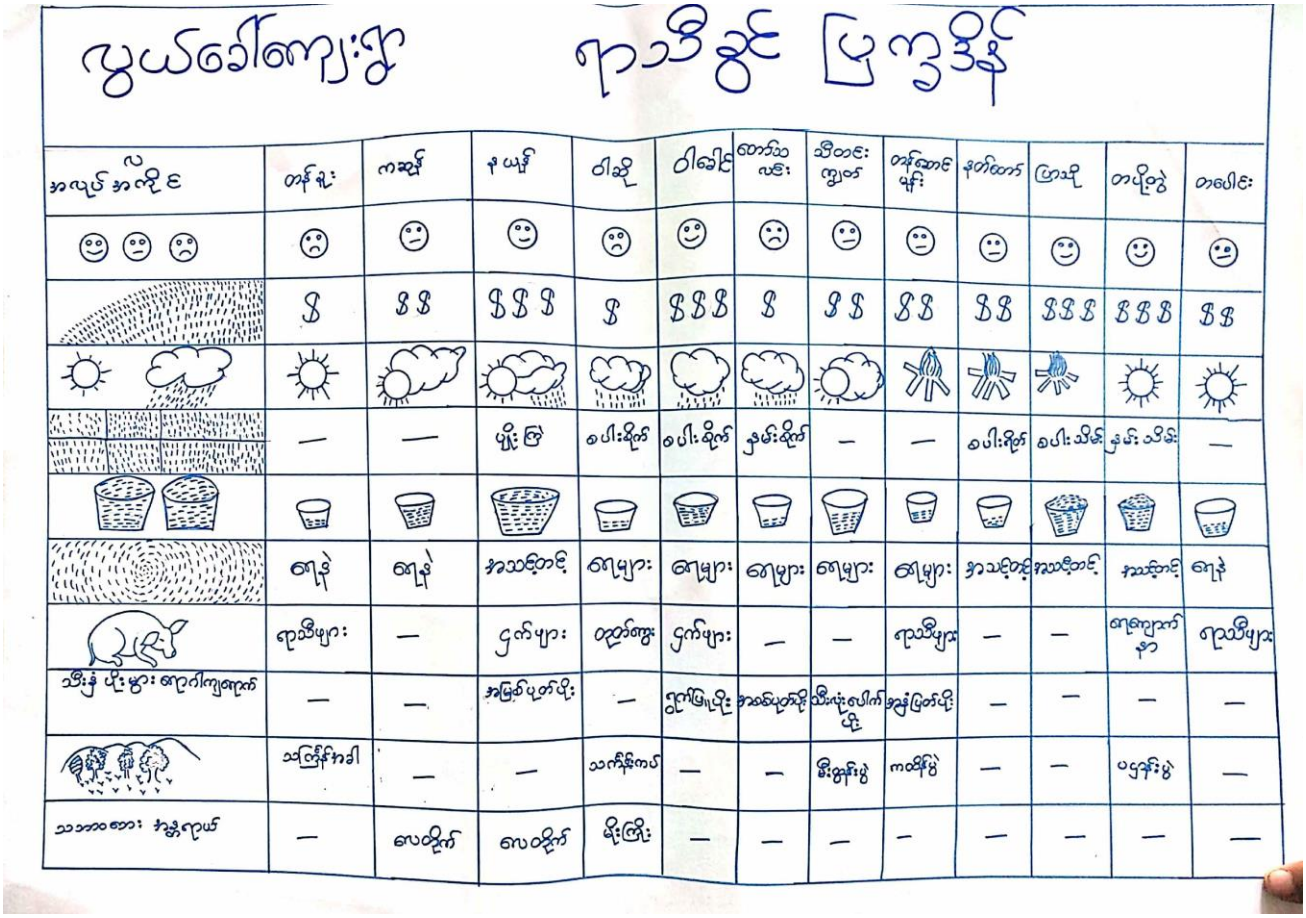
အောက်တိုဘာလ၊၂၀၂၀

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ
လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ
လားရှိုးမြို့နယ်

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ၊ လား:ရှိုးမြို့နယ်

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာရာသီခွင်ပြပြကွဒိန်၊ လားရှိုးမြို့နယ်

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ဆက်စပ်မှုပြပုံ၊ လာ:ရှိုးမြို့နယ်

အပိုင်း (က)

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေနှင့်

ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ

၁။ တည်နေရာနှင့်ပထဝီဝင်အနေအထား

ကျွန်တော်တို့ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာသည်ရှမ်းပြည်နယ်(မြောက်ပိုင်း)၊ လားရှိုးမြို့နယ်တွင် တည်ရှိပြီး ကွန်ဖြူကျေးရွာအုပ်စုတွင် ပါဝင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ အရှေ့ဘက်အရပ်တွင် ကောင်းကန်ကျေးရွာ၊ အနောက်ဘက်တွင် လုံမွန်းကျေးရွာ၊ တောင်ဘက်တွင် မန်စန်း ကျေးရွာတည်ရှိပြီး ပင်လယ်ရေမျက်နှာပြင်အထက် (၁၈၀၆)ပေတွင် ရှိပါသည်။ မိုင်းယော်ကျေးရွာနှင့်(၂)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပါသည်။ ကျေးရွာ ပတ်ဝန်းကျင်တွင် သစ်တော များတည်ရှိပါသည်။

၂။ ရာသီဥတုနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ၏ ရေမြေရာသီဥတုအနေအထားမှာ တောင်ကုန်းတောင်တန်း/မြေပြန့်များ ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားပြီး ရာသီဥတုမှာ အပူအအေးမျှတမှုရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာမှာ လယ်မြေ(၃၄)ဧကနှင့် ယာမြေ/တောင်ယာမြေ(၆၂)ဧက ၊ မြေလွတ်မြေလပ်(၅၀) စုစုပေါင်း (၁၄၆)ဧက ရှိပါသည်။ အိမ်ခြံမြေများတွင်လည်း ရာသီအလိုက် ဟင်းသီးဟင်းရွက်ပင်များကို အနည်းအကျဉ်း စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျွန်မတို့ကျေးရွာအနီးရှိ သစ်တောများတွင် သဘာဝဆေးဖက်ဝင်အပင်များဖြစ်သည့် ထိဂရုန်း၊ နွယ်ချို၊ ဆင်တုံးမန္တယ်နှင့် ဂုံခါးတို့အနည်းငယ်ပေါက်ရောက်နေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ သဘာဝတောတွင်းတိရစ္ဆာန်များဖြစ်သည့် တောကြောင်၊ တောဝက်၊ တောခွေး၊ ဖြူး၊ ဂျီ၊ မြွေ၊ ရှဉ့်၊ ဌက်၊ ယုန်၊ မျောက်နှင့် တောကြက်များလည်းရှိပါသည်။ လယ်ကွင်းများ၊ ချောင်း၊ မြောင်း၊ ပြောင်းဖူးခင်းများ ရှိပါသည်။

၃။ လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် ရှမ်းလူမျိုးများ အများစု နေထိုင်ကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စု(၄၄) အိမ်ရှိပြီး လူဦးရေစုစုပေါင်း(၁၈၅)ရှိပါသည်။ ပျမ်းမျှ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၄-၅)ဦးရှိပါသည်။ လူဦးရေမှာ ကျား(၈၈)ယောက်၊ မ (၉၇)ယောက် စုစုပေါင်း(၁၈၅)ယောက်ရှိပါသည်။ နို့စို့အရွယ် ကလေး ကျား( )ယောက်၊ မ (-)ယောက်၊ (၅)နှစ်အောက်ကလေးငယ်မှာ ကျား(၆)ယောက်၊ မ(၅)ယောက်၊ မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ် ကျား(၁၀)ယောက်၊ မ(၁၄)ယောက်၊ အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ် ကျား(၉)ယောက်၊ မ(၁၂)ယောက်၊

အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်မှာ ကျား (၅၆)ယောက်၊ မ (၆၀)ယောက်၊ သက်ကြီးရွယ်ကြီးတွင် ကျား(၇)ယောက်၊ မ (၆)ယောက်ရှိပါသည်။ မွေးကင်းစကလေးများသည် ကျန်းမာသန်စွမ်းကြပါသည်။ မိဘအများစုသည် ကလေးများကို ကာကွယ်ဆေးထိုးပေးကြပြီး တစ်ချို့သော မိဘများသည် ကလေးများဖျားနာမည်စိုးသောကြောင့် ကာကွယ်ဆေးမထိုးပေးကြပါ။ မိဘ အများစု သည် ၃နှစ်မှ၅နှစ်အထိ ကလေးငယ်များကို မူကြိုကျောင်းမရှိသဖြင့် ၎င်းအစ်ကို၊ အစ်မများ၊ ဘိုးဘွားများက ထိန်းကျောင်းပေးပြီး မိဘများက ဝမ်းစာအတွက် အလုပ် သွားလုပ်ကြပါသည်။ တချို့မိဘများမှာ အိမ်တွင်နေပြီး ကလေးထိန်းရင်းအိမ်မှုကိစ္စများကို လုပ်ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် ကျောင်းမရှိဘဲ(၅)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကောင်းကန်ကျေးရွာ အ.မ.က မူလွန်သို့ သွားရောက်ပညာသင်ယူကြရပါသည်။ ဘာသာစကားမပေါက်ခြင်း၊ ဆရာမမလုံလောက်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာနှင့်စာသင်ကျောင်း(၅)မိုင်ခန့်ဝေးသောကြောင့် စာသင်ကြား မှုတွင် စိတ်ပါဝင်စားမှုအားနည်းကြပါသည်။ အလယ်တန်းတက်ရောက်မည့် ကလေးများသည် (၂)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် မိုင်းယော်ကျေးရွာ(အ.ထ.က(ခွဲ)) သို့သွားရောက် သင်ကြား ရပါသည်။ အများစုမှာ အလယ်တန်းပြီးလျှင် ကျောင်းထွက်ကြပါသည်။ ကျွန်မတို့ကျေးရွာတွင် မြို့ပေါ်သို့ တက်ရောက်ကာ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်တွင် ပညာသင်ယူနေသော ကလေးမရှိသလောက် ရှားပါးပါသည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သော အရွယ်များသည် တောင်ယာ၊ လယ်၊ စက်ချုပ်ခြင်းနှင့် ဈေးရောင်းခြင်းတို့ကို လုပ်ကိုင်ကြပြီး တစ်ချို့သောသူများသည် ထိုင်းနိုင်ငံ၊ တရုတ်နိုင်ငံသို့ သွားရောက်ကာ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေ၊ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့်မမျှတမှု

ကျွန်မတို့ကျေးရွာတွင် ပြောင်းကို အဓိကစီးပွားဖြစ် စိုက်ပျိုးကြပြီး စပါး၊ ပြောင်း၊ မြေပဲတို့ကို တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စိုက်ပျိုးပြီး အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာမှာ လယ်မြေ(၃၄)ဧကနှင့် ယာမြေ/တောင်ယာမြေ(၆၂)ဧက စုစုပေါင်း (၉၆)ဧက ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် မိုးရေကို အဓိကထားပြီး စိုက်ပျိုးခြင်းဖြစ်သောကြောင့် မိုးရာသီ အချိန်၌သာ ပြောင်းနှင့်စပါးကို စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ ပြောင်းမျိုးစေ့များကို ရွာအနီးရှိပွဲရုံများထံ တွင် ဝယ်ယူ၍ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ အမျိုးသားများက ထွန်စက်ကို မောင်းပြီး အမျိုးသမီး များ က အစေ့ချကြရပါသည်။ တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများသည် စိုက်ပျိုးရေးအလုပ်နှင့်တင် ဝမ်းစာ မလုံလောက်၍ မြန်မာနိုင်ငံ၏ အိမ်နီးချင်းနိုင်ငံများဖြစ်သော တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ သို့ သွားရောက်ကာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ပြီး မိသားစုကို ဘဏ်မှတဆင့် ငွေလွှဲပေးကြပါသည်။ တစ်ချို့ အိမ်ထောင်စုများသည် စက်ချုပ်ခြင်း၊ ဈေးရောင်းခြင်း၊ ပန်းရံ၊ ပြောင်းခွဲခြင်း၊ ထင်းခုတ်ခြင်း၊ ယာဉ်စက်ကိရိယာပြင်ခြင်းအလုပ်တို့ကိုလည်း လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၏ (၆.၈၂%)သည် မြေယာမဲ့သူများဖြစ်ပြီး တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စားကြသူများဖြစ်သည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု၂.၅ကအောက်ရှိသောအိမ်ထောင်စုသည်(၅၉.၀၉%) ခန့်ရှိပြီး ဆင်းရဲသားတောင်သူများဖြစ်၍ မြေယာအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု ၂.၅ကေ မှ ၅ကေကြားရှိသော အိမ်ထောင်စု သည် (၂၇.၂၇ %)ခန့်ရှိပြီး တောင်သူငယ်များဖြစ်၍ လယ်ယာမြေလုံလောက်မှုရှိပါသည်။ မြေပိုင်ဆိုင်မှု ၅ကေမှ ၁၂.၅ကေကြားရှိသော အိမ်ထောင်စု သည်(၆.၈၂ %)ခန့်ရှိပြီး တောင်သူလတ်များဖြစ်၍ လယ်မြေပိုင်ဆိုင်မှုဧကများပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် လယ်ပိုင်ဆိုင်မှုများပြီး တိုက်အိမ်၊ ကား၊ ဆိုင်ကယ်၊ လက်တွန်းထွန်စက်၊ ပြောင်းခွေစက်နှင့် အခြားကိုယ်ပိုင်စီးပွားရေးရှိသောသူများကို အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု သတ်မှတ်ပါသည်။ လယ်၊ ယာအနည်းငယ်နှင့်တစ်ထပ်တိုက်၊ ရိုးရိုးဆိုင်ကယ်၊ စက်ဘီးပိုင်ဆိုင်သော သူများကို အလယ်အလတ် သတ်မှတ်ပါသည်။ ကိုယ်ပိုင်မရှိသော လယ်၊ ယာ တစ်နေ့လုပ်တစ်နေ့စား၊ ပျဉ်ထောင်အိမ်နှင့်နေပြီးပန်းရံ၊ ကျပန်းလုပ်သောသူကို မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု သတ်မှတ်ပါသည်။ မြေယာ၊ လယ်ယာမရှိ၊ ဝါးအိမ်နှင့်နေ မုဆိုးမ၊ တစ်ခုလပ်အိမ်ထောင်ဦးစီးသည် မျက်မမြင်၊ ဆွံ့အသော သားသမီးများရှိခြင်း၊ တစ်ကောင်ကြွက်၊ ကျွေးမွေးသူမရှိ၊ တစ်ယောက်တည်းရှာစားသူများကို အလွန်မပြေလည်သည်ဟု ယူဆသည်။

ကျွန်တော်တို့ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် နေ့စားအလုပ်သမားဌားရမ်းရာတွင် ကျားတစ်ဦးလျှင် အများဆုံး(၅၀၀၀)မှ (၄၀၀၀)ထိ ပေးရပါသည်။ အမျိုးသမီးများမှာ အများဆုံး(၄၀၀၀)မှ အနည်းဆုံး(၃၀၀၀)ထိ ပေးရပါသည်။ လုပ်ငန်းများတွင် အလေးအပင်မနိုင်ခြင်းကြောင့် အမျိုးသားများသည် အမျိုးသမီးများထက် လုပ်အားခပိုမိုရရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ပန်းရံလုပ်ငန်းတွင် ကျားတစ်ဦးလျှင် အများဆုံး (၁၀၀၀၀)မှ အနည်းဆုံး(၄၀၀၀)ထိပေးရပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်နစ်နာလွယ်မှု

ကျွန်တော်တို့လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် ရွှေ့ပြောင်းတောင်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့် တောတောင် အတွင်းရှိ သစ်ပင်များကို ခုတ်ယူပြီး မီးသွေးများ ဖုတ်ခြင်းကြောင့် သစ်တောပြုန်းတီး မှုမြင့် ပါသည်။ တောင်ကျရေကြောင့် ရံဖန်ရံခါရေကြီးမှုများရှိတတ်ပါသည်။ ငလျင်သည် ၁၀နှစ်မှ ၁ခါဖြစ်ပေါ်သော်လည်း အိမ်ခြေပျက်စီးခြင်းမရှိပါ။ စိုက်ပျိုးချိန်တွင် ရာသီဥတုမမှန်ခြင်း၊ မိုးခေါင်ခြင်းများ ဖြစ်ပေါ်ပါက စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုများ ရှိလာနိုင်ပါသည်။ နွေရာသီတွင် တိရစ္ဆာန်ကူးစက်ရောဂါ(ကြက်နာ)အနည်းငယ်ကျရောက်မှုရှိပြီး မိုးရာသီတွင် ကြိုတင်ကာကွယ်မှုများ မရှိခြင်း၊ ခြင်ထောင်ဖြင့် မအိပ်ခြင်းကြောင့် ဒွက်ဖျားရောဂါ ဖြစ်ပွားမှု အနည်းငယ် ခံစား

ရလေ့ရှိပါသည်။ သို့သော် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ပညာပေးဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ပိုးသတ်ဆေးများ ဖြန်းပေးခြင်းများကြောင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါသည်။ မိုးရာသီတွင် မိုးရွာသွန်းမှုကြောင့် လမ်းများချိုင့်ခွက်ဖြစ်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲပါသည်။ ကျေးရွာတွင် မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများသည် မိုးရွာ၍ တောင်ကျရေများစီးဆင်းသည့်အချိန်တွင် သွားရောက်လုပ်ကိုင်စားသောက်ရန် ခက်ခဲသောကြောင့် ထိခိုက် လွယ် မှုမြင့်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် လက်လုပ်လက်စားများသောကြောင့် လုပ်သားများထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။ စားဝတ်နေရေးအတွက် အခြားဒေသတို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်ကြသော်လည်း အလုပ်အာမခံချက်မရှိသောကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုမြင့်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်များ ဆိုင်ကယ်ကို စည်းကမ်းမဲ့စွာ မောင်းနှင်ခြင်း၊ ခိုက်ရန်ဖြစ်ပွားခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူသုံးစွဲခြင်းကြောင့် ထိခိုက်လွယ်မှုများ ဖြစ်တတ်သည်။ **ကျေးရွာရှိ လူငယ်များသည် အလုပ်ကိုင်ရှားပါးခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်တို့ကြောင့်သော်လည်းကောင်း၊ အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စုနှင့် ဆင်းရဲသား တောင်သူတို့သည် သီးနှံစျေးကွက်မရှိခြင်း၊ အလုပ်ကိုင် ရှားပါးခြင်းကြောင့် ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့် သူများ ဖြစ်ပါသည်။**

၄။ ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံခန့်ခွဲမှုအခြေအနေ

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်း(၆)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ပြည်သူ့စစ်အဖွဲ့၊ ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့၊ ပညာရေးအဖွဲ့၊ မိခင်နှင့်ကလေးအမျိုးသမီးရေးရာအဖွဲ့၊ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းတို့ဖြစ်ပါသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့သည် ရွာ၏ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ ဘာသာရေး၊ သာရေး၊ နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး၊ လုံခြုံရေးနှင့်ကာကွယ်ရေး၊ ပြည်သူများလိုအပ်သောအကူအညီများကို အားတက်သရော ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း အဖွဲ့များသည် ရပ်ရွာအကျိုးများကို ရွာသူရွာသားများနှင့်အတူ အားတက်သရော ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ပေးနေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း(၃)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ KAI ၊ ဗွီးရှင်းဖန်း၊ NCV အဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့များသည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး အသိပညာပေးခြင်း၊ ချေးငွေများချေးပေးခြင်းနှင့် ကျေးရွာမူလတန်းရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူများကို အာဟာရ တိုက်ကျွေးခြင်း စသည့်ရပ်ရွာအကျိုးများကို အားတက်သရော ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသော အဖွဲ့များဖြစ်ပါသည်။

၅။ စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(က) သီးနှံစိုက်ပျိုးရေး

ကျွန်တော်တို့ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးမြေကေပေါင်း(၁၄၆)ကေရှိပြီး **လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၏ လယ်မြေ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ အသင့်တင့်သာလျှင် ကောင်းမွန်ပါသည်။ မြေဩဇာနိုင်နိုင်ထည့်နိုင်မှသာလျှင် သီးနှံအထွက်နှုန်း ကောင်းမွန်နိုင်ပါသည်။ ယာမြေများလည်း ထိုနည်းဖြင့် ဖြစ်ပါသည်။** ကျွန်တော်တို့လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင် **မြေယာမဲ့များသည် ထင်းခွေခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက် ရောင်းခြင်းများ လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ ဆင်းရဲသားတောင်သူ၊ တောင်သူငယ်အများစု ရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ မြေယာများ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မြေနေရာနည်းပါးသည်ကို တွေ့ရှိရပါ သည်။**

ကျွန်တော်တို့ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာတွင်စိုက်ပျိုးရေးကို အဓိကထားလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးကိုလုပ်ကိုင်ရာတွင် မိုးကိုသာအားကိုး၍ စိုက်ပျိုးရပါသည်။ စပါးအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧကျပမ်းမျှ(၅၀)တင်းထွက်ပြီး၊ ပြောင်းအထွက်နှုန်းမှာ တစ်ဧက ပျမ်းမျှ(၄၀)တင်းထွက်ရှိပါသည်။ စိုက်ပျိုးသည့်ကာလမှာ ဇွန်လမှ နိုဝင်ဘာလအထိဖြစ်ပြီး အမြတ်ရရှိမှုမှာ နည်းပါသည်။ **သွင်းအားစုများဖြစ်သည့် မျိုးစေ့နှင့်မြေဩဇာများကို မိုင်းယော်ကျေးရွာသို့ အလွယ်တကူသွားရောက်ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ သီးနှံစျေးကွက်အလိုက် အတက်အကျပေါ်မူတည်၍ အမြတ်ရရှိကြပါသည်။ အများအားဖြင့်မှာ ထင်သလောက် အမြတ်မရရှိကြပေ။ သီးနှံစိုက်ပျိုးရာတွင် မြေဆီနည်းသောကြောင့် မြေဩဇာအများအပြားထည့်၍ စိုက်ပျိုးရသဖြင့် အရင်းနှီးများ၍ အမြတ်နည်းသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။ မြေယာပြုပြင်ခြင်းများကို ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင်လက်တွန်းထွန်စက်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငှားရမ်းခြင်ဖြင့်လည်းကောင်း အသုံးပြုကြပါသည်။** ကျေးရွာအတွင်းရှိလယ်သမားများသည် တစ်ဦးချင်းပိုင် ထွန်စက်မရှိဘဲ လက်တွန်းထွန်စက် (၁၃)လုံး၊ ရှိပြီး တစ်ချို့အိမ်ထောင်စုများသည် လိုအပ်သော စက်ကိရိယာများကို ငွေကြေးမတတ်နိုင်သည့်အတွက် အချင်းချင်းထံတွင် ငှားရမ်းအသုံးပြုကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လယ်ယာမြေအသုံးချနိုင်မှုအသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ အချို့နှစ်များတွင် မိုးနောက်ကျတတ်ပါသည်။ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မရှိဘဲ လုပ်ငန်းရှင်များထံတွင် ကြိုတင်ယူစနစ်ဖြင့် ယူကြပြီး စိုက်ပျိုးပြီး ရောင်းချပြီးမှ အတိုးအရင်းပြန်လည်ပေးဆပ်ရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေအရင်းအမြစ်သည်လည်း အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ထို့အပြင် ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ဓာတုပိုးသတ်ဆေးများကိုလည်း နီးစပ်ရာ ပြောင်းဖူးပွဲရုံ များထံတွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရာတွင် လုပ်သားငှားရမ်းသူများသောကြောင့် လုပ်သား ငှားရမ်းရန် ခက်ခဲပါသည်။ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သော်လည်း စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ မရောင်းချနိုင်ပါ။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် လယ်ယာမြေကို စိုက်ပျိုးရာတွင် နည်းပညာပိုင်းဆိုင်ရာ အသိပညာ

လုံးဝမရှိသဖြင့် နည်းလမ်းမှန်ကန်စွာ မစိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်းနှင့် ဖျက်ပိုးရောဂါကျရောက်မှုအနည်းငယ်ရှိခြင်းကြောင့် ပြောင်းအထွက်နှုန်းနည်းပါသည်။

(ခ) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် နွားမွေးမြူထားသည့် အိမ်ထောင်စု(၁၇)အိမ်ရှိပြီး နွားကောင်ရေ (၅၆)ကောင်၊ အိမ်ထောင်စု(၂၁)အိမ်မှ ကြက်(၉၃)ကောင်စသည်ဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေး ကို လုပ်ကိုင်နေကြပါသည်။ **လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၏ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ ကြက်နှင့် နွားကို အဓိကထား မွေးမြူကြပါသည်။ ထိုသို့ မွေးမြူရာတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းများမဟုတ်ဘဲ မိုင်းယော် ကျေးရွာရှိ ချမ်းသာသူများထံမှ မွေးဖက်မွေးမြူကြပါသည်။**ကျွန်တော်တို့ရွာတွင် မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်ရန် အလားအလာအမြောက်အမြား ရှိပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေများရှိခြင်းကြောင့် ရေအလုံအလောက်ရှိပါသည်။ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များကို အသင့်အတင့်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေး လုပ်ကိုင်ရန် ချေးငွေအသင့်အတင့်ရနိုင်ပြီး အစာ၊ ဆေးများကိုလည်း နီးစပ်ရာ စျေးကွက်တွင် ဝယ်ယူနိုင်ပါသည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့်ရှိသောကြောင့် ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်ပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ရန် အိမ်ခြံမြေအတွင်း မြေနေရာအသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ရွာတွင် တိရိစ္ဆာန်များကို ကျေးရွာနှင့်နီးစပ်သည့် နေရာများတွင် တောင်ယာ များရှိသဖြင့် ရွာနှင့် (၂)မိုင်၊ (၃)မိုင်ခန့်ဝေးသော စားကျက်မြေရှားပါးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် မွေးမြူရေးအတတ်ပညာ၊ အသိပညာဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ။ မွေးမြူရေး နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများရရှိလျှင် ကျွန်တော်တို့ရွာအတွက် အလွန်အဆင်ပြေပြီး ရွာသူ/ရွာသား များ အတွက် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးမှုပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ပြီး မိသားစုတစ်ကွဲတစ်ပြားဖြင့် ရပ်ဝေးသို့ သွားရောက်၍ စီးပွားရှာစရာမလိုတော့ပါ။

(ဂ) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ

စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအပြင် အခြား အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းလုပ်ငန်းများမှာ အမျိုးသားများသည် ပန်းရံနှင့် စပါး၊ ပြောင်းချေလှေ့ရာတွင် အငှားလိုက်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများသည် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များစိုက်ပျိုး၍ မိုင်းယော်စျေးသို့ သွားရောက်ရောင်းချရပါသည်။ အချို့မှာ ခမောက်များပြုလုပ်၍ရောင်းချကြပါသည်။ ခမောက်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက် ရောင်းချသည့် စျေးကွက်အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ၎င်းခမောက်များကို မိုင်းယော်စျေးနှင့် လားရှိုးစျေးသို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းရှိသဖြင့် စျေးကွက်ဆိုင်ရာအသိအမြင်အနည်းငယ်နားလည်ကြပါသည်။

(ဃ) ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျွန်တော်တို့ရွာရှိ တောင်သူလယ်သမားအများစုသည် အဖွဲ့လိုက်ငွေစုငွေချေးအစီအစဉ် ဖြစ်သော ဗီးရှင်းဖန်းထံနှင့် မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ ထံတွင် အတိုးနှုန်း(၂% မှ ၃%)ဖြင့် ချေးငွေရယူကြပါသည်။ ချေးငွေများကို (၃)လမှ (၆)လအတွင်း ပြန်၍ဆပ်ရပါသည်။ ချေးငွေ ကို ချေးယူရာတွင် အပေါင်ပစ္စည်း မလိုအပ်ပါ။ သို့သော်လည်း ချေးငွေများကို လိုအပ် သည့်အချိန်တွင် လိုချင်သလောက်မရပါ။

၆။ အခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

(က) ကျေးလက်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ကျေးရွာတွင်းရှိ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များမှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်သာလျှင် အများဆုံး ဖြစ်ပြီး ကား(၂)စီး၊ ထော်လာဂျီ(၁)စီးသာရှိပါသည်။ လယ်ယာ ထွက်ကုန်များကို လားရှိုးမြို့သို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ထော်လာဂျီဖြင့်လည်းကောင်း ၊ မိုင်းယော် ကျေးရွာရှိ လိုင်းကားများမှ လာရောက် ကြိုပို့စနစ်ဖြင့်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာတွင် မြစ်များ၊ ချောင်းများမရှိသောကြောင့် မည်သည့်တံတား အမျိုးအစားမှ အသုံးပြုခြင်းမရှိပါ။ ရွာတွင် မြစ်ကြောင်းနှင့်ပင်လယ်ရေကြောင်း မရှိပါသဖြင့် ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးမရှိပါ။

(ခ) ကျေးရွာမီးလင်းရေး

ကျေးရွာတွင် သုံးစွဲသည့် ဆိုလာစနစ်မှာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန မှ တပ်ဆင် ဆောင်ရွက်ပေးထားသော ဆိုလာများဖြစ်ပါသည်။ ဝယ်ယူထားသော ဆိုလာ များမှာ တစ်လုံးစ/နှစ်လုံးစသာရှိပါသည်။ ဌာနမှ(၂၀၁၃-၂၀၁၄)ခုနှစ်ကတည်း က ချထား ပေးသော ဆိုလာဖြစ်သဖြင့် အချို့မှာ ဘက်ထရီများ သက်တမ်းလွန်နေပြီ ဖြစ်သော ကြောင့် ပျက်စီးနေကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဂ) သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေမှာ ဖုန်း တစ်မျိုးတည်းသာလျှင်ရှိကြပြီး ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ ဂြိုလ်တု စလောင်းများမရှိကြပါ။ ဖုန်းသုံးစွဲ ရာတွင်လည်း အင်တာနက်လိုင်းမရှိ စကားပြော ရုံသာလျှင် အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။

၇။ ပညာရေး

ကျေးရွာတွင် အသက်(၁၅)နှစ်မှ(၆၅)နှစ်အထိမှာ စာမတတ်သူဦးရေများသာဖြစ်ပြီး ယခုအခါတွင် အသက်(၁၀)နှစ်အောက်ကလေးများမှာ ပညာရေးကိုလိုလိုလားလားသင်ယူနေကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့်ကိုဖြင့် ကျေးရွာနှင့်အလွန်ကွာဝေးခြင်း၊ မိဘများမှ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် မတက်ရောက်နိုင်သူများပါသည်။ ကျေးရွာ၏ ကျောင်းတက်နှုန်းမှာ မူလတန်းကျား(၁၁)ဦးနှင့် မ(၁၃)ဦးဖြစ်ပါသည်။ အလယ်တန်းကျောင်းတက်နှုန်းမှာ ကျား(၉)ဦးနှင့် မ(၁၀)ဦးဖြစ်ပြီး အထက်တန်းကျောင်းတက်နှုန်းမှာ မ(၁)ဦးသာရှိပါသည်။

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာမှ ကလေးများသည် (၁)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသည့် ကောင်းကန် အ.မ.ကသို့ခြေလျင်ဖြင့် တက်ရောက်ကြပါသည်။ ကျောင်း၏ ဧရိယာမှာ (၆၀×၃၀)ရှိပြီး လွန်ခဲ့သော(၁၀)နှစ်က ကျေးရွာမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထဖြင့် တည်ဆောက်ခဲ့သော ကျောင်း ဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းနံရံများကိုလည်း ပြီးခဲ့သောနှစ်မှ အချောကိုင်ပြီးသော်လည်း သွပ် မိုးများမှာ အလွန်ပင်ဟောင်းနွမ်း နေပြီဖြစ်ပါသည်။ ကျောင်းပရိဘောဂများလုံလောက်မှု ရှိပြီး ကျောင်းအိမ်သာများမှာ ယင်လုံအိမ်သာများဖြစ်၍ အတော်အသင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှုအနေဖြင့် လွန်ခဲ့သော(၂)နှစ်က MADA(NGO) အဖွဲ့ အစည်းမှ လာရောက်တိုက်ကျွေးပါသည်။ ယခုအခါတွင် မရှိတော့ပါ။ ဆရာ/မ အစိုးရခန့်(၂)ဦးရှိပါသည်။ ဆရာ/မလုံလောက်မှုမရှိပါ။ တပည့်ဆရာအချိုး(၄၀;၁)အောက်ရှိပါသည်။ စုစုပေါင်းကျောင်းသာအရေအတွက်မှာ (၄၄)ဦးရှိပါသည်။ အတန်း(၄)တန်းထိပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားများရှိပြီး ဆရာမ(၂)ဦးမှာ နှစ်ခန်းဝင်လျှင် (၃)ခန်းအလွတ်ထားရပါသည်။ ကျောင်းသားများသည် တစ်ရက်လျှင် စာသင်ချိန်(၂)ချိန် သာအလှည့်ကျသင်ကြားခွင့်ရကြပါသည်။ အရမ်းခက်ခဲသည့် မိသားစုများတွင် မူလတန်း အဆင့်တွင်ပင် ကျောင်းထွက်လိုက်ကြပါသည်။ ကျောင်းသုံးစာရေးကိရိယာနှင့်စာအုပ် သုံးစွဲနိုင်မှု လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ ဆင်းရဲသည့်မိသားစုများမှာ ကျောင်းစရိတ်အတွက် မတတ်နိုင်မှု အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများမှာ အစိုးရကထောက်ပံ့ပေးထားသည့် ပစ္စည်းများသာရှိပါသည်။ မိဘဆရာအသင်းတွင် (၁)နှစ်(၂)ကြိမ်ခန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများပြုလုပ်ကြပါသည်။

၈။ ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

ကျွန်တော်တို့ရွာတွင်သွေးတိုးရောဂါသည်အဖြစ်အများဆုံးသောရောဂါဖြစ်ပြီး ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ ဌက်ဖျားရောဂါ၊ တီဘီရောဂါ၊ ဆီးချိုရောဂါ၊ သွေးတိုးရောဂါတို့မှာ အဖြစ်နည်းကြပါသည်။ HIV,AIDS,လိင်မှတစ်ဆင့် ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများမရှိပါ။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် ရောဂါကာကွယ်ရန်အတွက် ကာကွယ်ဆေးကိုပုံမှန်ထိုးနှံကြ ပါသည်။ အဆုတ်ရောဂါ၊ ပိုလီယိုရောဂါ၊ မေးခိုင်(ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)၊ ဝက်သက်ရောဂါ

ကာကွယ်ဆေးတို့ကို ဆေးခန်းတွင်ပုံမှန်သွားရောက်ထိုးနှံကြပါသည်။အခြားစုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးမှုနှင့် အာဟာရမှတ်တမ်းယူမှု ဥပမာ-အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်တို့ကိုလည်း လုပ်ကြပါသည်။ သို့သော် ကျွန်မတို့ရွာတွင် ပညာပေးအစီအစဉ်မရှိပါ။

ကျန်းမာရေး အသိပညာဗဟုသုတအားနည်းခြင်း၊ အစာကိုဆင်ခြင်စားသုံးခြင်းမရှိခြင်းကြောင့် သွေးတိုးရောဂါ ဖြစ်ပွားမှုအနည်းငယ်ရှိပါသည်။ ရာသီအလိုက် ဖြစ်တတ်သော ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောရောဂါ၊ သွေးလွန်တုပ်ကွေးရောဂါများဖြစ်ပွားတတ်ပါသည်။ ကြိုတင်ကာကွယ်ခြင်းများ မရှိသောကြောင့် ဌက်ဖျားရောဂါဖြစ်ပွားမှုများလည်း ရှိပါသည်။ သို့သော် ကျန်းမာရေးဌာနမှ ခြင်ဆေးများဖြန်းပေးခြင်း၊ ကျန်းမာရေး ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ် ပေးခြင်းကြောင့် ရောဂါပြန့်ပွားမှု နည်းပါသည်။ နာမကျန်းဖြစ်ပါက လွယ်ခေါ်ကျေးရွာမှ (၁)မိုင်ခွဲခန့်ကွာဝေးသော မိုင်းယော်ကျေးလက် ဆေးပေးခန်းသို့ သွားရောက်ကုသကြရပါသည်။ အခန်းကုတင်လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံ လည်းရှိပြီး အခန်းကုတင်လုံလောက်မှုရှိပါသည်။ အရေးပေါ်ကိစ္စရှိမှသာ (၃၄)မိုင်ကွာဝေး သော လားရှိုးမြို့ပေါ်ဆေးရုံသို့ သွားရောက်ကုသကြပါသည်။

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာသည် သန့်ရှင်းသောသောက်သုံးရေကို စိမ့်စမ်းရေမှရရှိပါသည်။ စိမ့်စမ်းရေမှာ နွေရာသီတွင် ခမ်းခြောက်ပြီး (၁)မိုင်ခန့်ကွာဝေးသော ကောင်းကန်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ခပ်ယူသုံးစွဲကြရပါသည်။ သောက်သုံးရေရရှိရန် အဝိစီစက်တပ်ရေတွင်းတူးဖော်ရန် လိုအပ်လျက် ရှိပါသည်။

၉။ ဘေးအန္တရာယ်များနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေး

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာသည် စိုက်ပျိုးရေးကို လုပ်ကိုင်သောရွာဖြစ်သောကြောင့် စိုက်ပျိုးသည့် အချိန်တွင် အထွက်နှုန်းတိုးရန်အတွက် ဓာတ်မြေဩဇာများကို တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်ပို၍ ထည့်သုံးရပါသည်။ ထို့ကြောင့် မြေဆီဩဇာသည် အလွန်ပင်ပျက်စီးပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ရွာသည် သစ်တောသစ်ပင်မပြုန်းတီးအောင် နှစ်စဉ်နှစ်တိုင်း အပင်ငယ်များကို စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိပါ။ ရွာတွင် ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှုကို လေ့လာသင်ယူသည့်သူမရှိသလောက် နည်းပါးပါသည်။ ရွာသည် သဘာဝသစ်ပင်များကို ထိန်းသိမ်းသဖြင့် ရေသည် မခမ်းခြောက်ပဲ တစ်နှစ်ပတ်လုံး အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် နမ့်နွမ်းချောင်းဖြတ်သန်းစီးဆင်းလျက်ရှိသည်။ ငါးများလည်း အတော်အသင့်ပေါ များပါသည်။ ၎င်းချောင်းများတွင် ငါးရှော့တိုက်ခြင်း၊ ငါးမိုင်းခွဲခြင်းမပြုလုပ်ရန် ကျေးရွာမှ တားမြစ်ထားပါသည်။ လယ်ထွန်ရာတွင် လက်တွန်းထွန်စက်ဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်သဖြင့် ကျွဲ၊ နွားများကို ရောင်းချကြပါသည်။ ထို့အပြင် စားကျက်မြေများ ရှားပါးသဖြင့် ကျွဲ၊ နွားမှာ မရှိသလောက်

ရှားပါးသွားပါသည်။ လမ်းများတွင် အမှိုက်စွန့်ပစ်ရန် ပုံးများ၊ အမှိုက်ထည့်သည့် အိတ်မရှိသဖြင့် လမ်းများတွင် အမှိုက်စ အလွန်များပါသည်။ အချို့အိမ်များသည် အမှိုက်များကို စနစ်တကျ မီးရှို့ဖျက်ဆီးကြပါသည်။ အမှိုက်များကို စနစ်တကျကျင်းတူးပြီး စွန့်ပစ်သည့် အလေ့အထများမရှိပါ။

၁၀။ ကျား၊ မ ရေးရာကိစ္စရပ်ဆိုင်ရာ

ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ ပါဝင်နိုင်မှု မရှိပါ။ အိမ်မှုကိစ္စ၊ သားသမီး၊ မိသားစုအရေးများအတွက်ဖြင့်သာ အချိန်ကုန်ဆုံးသောကြောင့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများတွင် အမျိုးသမီးအနည်းငယ်သာ ပါဝင်နိုင်မှုရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ အမျိုးသမီးအကြမ်းဖက်မှုများမရှိသော်လည်း အကြမ်းဖက်မှုများတွင် ကာကွယ်ရမည့် တရားနည်းဥပဒေဆိုင်ရာ အသိပညာများအားနည်းကြပါသည်။

၁၁။ ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ကျေးရွာတွင် အနားယူအပန်းဖြေရန်နေရာများ၊ သာရေးနာရေးပြုလုပ်ရန်နေရာများ၊ ကျေးရွာအစည်းအဝေးဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ရန်နေရာများ၊ သာရေးနာရေးပြုလုပ်ရန်နေရာများမရှိသောကြောင့် မဏ္ဍပ်များ ဈေးကြီးပေးပြီး ငှားရမ်းသုံးစွဲကြရပါသည်။ လူငယ်များသည် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း၊ လူမှုရေး ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်ကူညီဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ရှမ်းရိုးရာဓလေ့များ ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရှမ်းယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုများတွင် တက်ကြွစွာပါဝင်မှု များလည်းရှိပါသည်။ သီတင်းကျွတ်ပွဲ၊ တန်ဆောင်တိုင်ပွဲနှင့် ရပ်ရွာပွဲများတွင် လူငယ်များသည် တိုးနယားအကများ၊ ရှမ်းယဉ်ကျေးမှုအကများဖြင့် ကပြဖျော်ဖြေလေ့ရှိပါသည်။ သင်ယူလေ့လာနိုင်ရန် စိတ်ဝင်စားစရာများနေရာ၊ လူငယ်ရိပ်သာ၊ စာကြည့်တိုက်များမရှိပါ။

၁၂။ ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး

ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊ တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ ရှိသော်လည်း အင်တာနက်လိုင်းများနှင့် ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်းမရပါ။ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာ ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာ အထောက်အကူပြုအဆောက်အဦများမရှိပါ။ ရွာတွင် လူကုန်ကူးမှုခိုးမှုနှင့်အကြမ်းဖက်မှုမရှိပါ။ မူးယစ်ဆေးဝါးများ အလွယ်တကူဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သောကြောင့် မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု အနည်းငယ်ရှိပါသည်။ အမျိုးသမီးများအား အကြမ်းဖက်မှုများ မရှိပါ။

၁၃။ ဦးစားပေးဆောင်ရွက်မည့်အဆိုပြုစီမံချက်လုပ်ငန်းများ

စဉ်	စီမံချက် (Project)	ဦးစားပေး အဆင့်	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂	၂၀၂၃	၂၀၂၄
၁	ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း	၁	✔				
၂	ချေးငွေရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၂		✔			
၃	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းပို့ချခြင်း	၃		✔	✔	✔	✔
၄	မွေးမြူရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းပို့ချခြင်း	၄		✔	✔	✔	✔
၅	မူးယစ်ဆေး ဝါးတိုက်ဖျက်ရေး ဟောပြောပွဲများ ဆောင်ရွက်ခြင်း	၅		✔	✔	✔	✔

အပိုင်း (ခ)

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

စီမံချက်အဆိုပြုလွှာ (သို့) စီမံချက်အကြောင်းအရာ (Project profile)

ကျေးရွာ	- လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ
ကျေးရွာအုပ်စု	- ကွန်ဖြူကျေးရွာအုပ်စု
မြို့နယ်	- လားရှိုးမြို့
တိုင်းဒေသကြီး / ပြည်နယ်	- ရှမ်း(မြောက်)
စီမံချက်အမည် -	**ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း**
စီမံချက်ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်ကြောင်း ရှင်းလင်းဖော်ပြချက် (သို့) လက်ရှိအခြေအနေ • ကျေးရွာတွင် လူဦးရေတိုးလာ၍ အိမ်ခြံမြေနေရာများ ကျဉ်းမြောင်းလာခြင်း • မထွာပ်ဌားရမ်းခ စျေးကြီးခြင်း၊ ခက်ခဲခြင်း • ကျေးရွာဟောပြောပွဲပြုလုပ်ရန် အဆောက်အဦးမရှိခြင်း	
စီမံချက်ရည်ရွယ်ချက် (လက်ရှိအခြေအနေအား ပိုကောင်းအောင် ဆောင်ရွက်လိုသည့်ဆန္ဒ ဖော်ပြရန်) • ကျေးရွာ မင်္ဂလာဆောင်ပွဲများ၊ ဌာနဆိုင်ရာမှကျင်းပပြုလုပ်သည့် ဟောပြောပွဲ၊ နည်းပညာပေး သင်တန်း များ ကျင်းပပြုလုပ်ရာတွင် နေရာထိုင်ခင်းအခက်အခဲရှိခြင်း • ဘုန်းကြီးကျောင်းများတွင် ကျင်းပပြုလုပ်ရခြင်း	
မျှော်မှန်းအကျိုးရလဒ် (လက်ငင်းရည်ရွယ်ချက် ရောက်ရှိပြီးနောက် ထပ်ဆင့်ရရှိလာမည့် အကျိုး ကျေးဇူးများ) • ကျေးရွာခန်းမရှိပါက သာရေး၊နာရေး၊ဘာသာရေးပွဲများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် နေရာရှိလာမည် ဖြစ် သဖြင့် ဘုန်းကြီးကျောင်းအား အသုံးပြုရန် မလိုအပ်တော့ခြင်း • မထွာပ်ဌားရမ်းရန် မလိုအပ်တော့ခြင်း • ဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်နိုင်ရန် နေရာအဆင်ပြေခြင်း၊လူစုလူဝေးပြုလုပ်နိုင်ခြင်း	
စီမံချက်ဆိုင်ရာ အချက်အလက်ဖော်ပြခြင်း (ဘာလုပ်မည်၊ ဘယ်လောက်ပမာဏ လုပ်ရမည်) ဘက်စုံသုံးခန်းမတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း(၄၀'×၃၀'×၁၃')	
ကုန်ကျစရိတ်ထည့်ဝင်မှု	
ခန့်မှန်းကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	**ထည့်ဝင်မည့်အစီအစဉ်**
• ၁၀၀၀၀၀၀၀ (ငွေသား) • ၃၉၅၀၀၀၀ (ငွေသား) • ××××××× (ပစ္စည်း/လုပ်အား)	• ကျေးလက်ဦးစီး • ကျေးရွာ • ကျေးရွာ

နောက်ဆက်တွဲ

အကျိုးခံစားသူဦးရေ	လူဦးရေ			ဆင်းရဲချမ်းသာမှု အဆင့်အတန်း (အိမ်ခြေ)				
	ကျား	မ	ပေါင်း	၁	၂	၃	၄	ပေါင်း
ကျေးရွာအဆင့်	၈၈	၉၇	၁၈၅		၉	၃၂	၃	၄၄
အကျိုးခံစားမည့် ဦးရေ	၈၈	၉၇	၁၈၅		၉	၃၂	၃	၄၄
မှတ်ချက်။ ချောင်လည်အဆင့် –၁၊ အလယ်အလတ်အဆင့် – ၂၊ ဆင်းရဲ – ၃၊ အလွန်ဆင်းရဲ – ၄								

စီမံချက် အကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့် အစီအစဉ်များ

(၁) တာဝန်ယူအကောင်အထည်ဖော်မည့် အဖွဲ့အစည်း (များ)

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၊ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

(၂) စီမံချက် စတင်မည့်အချိန် (ခန့်မှန်း)

၂၁.၄.၂၀၂၀

(၃) စီမံချက် ပြီးစီးမည့်အချိန်

၇.၉.၂၀၂၀

(၄) ကျေးရွာထည့်ဝင်မှု ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ်

ကျေးရွာသူ/ သားများမှ အလှည့်ကျ လုပ်ငန်းပြီးမြောက်သည်အထိ လုပ်အားပေးကြပါမည်။

(၅) လုပ်ငန်းလည်ပတ်ရေး၊ ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးတို့အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့် ငွေကြေး ဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီအဖွဲ့မှ ဦးဆောင်၍ ရွာသူရွာသားများ နှင့်တကွ ရေရှည် တည်တံ့ ခိုင်မြဲ အောင် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းသွားပါမည်။

လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၊ ကွန်ဖြူကျေးရွာအုပ်စု ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီဝင်များ စာရင်း

စဉ်	အမည်	အဘအမည်	မှတ်ပုံတင်အမှတ်	အသက်	တာဝန်	ဖုန်းနံပါတ်
၁	ဦးလုံးဆာ	ဦးယွမ်းလူ	၁၃/လရန(နိုင်)၁၂၈၀၂၀	၃၈	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၂၆၄၉၂၁၃၄၀
၂	ဦးမောင်ထွန်း	ဦးအိုက်ကိန်း	၁၃/မကန(နိုင်)၀၈၀၄၈၈	၄၅	ဥက္ကဋ္ဌ	၀၉-၄၀၃၇၂၈၅၅၉
၃	ဦးရွှေထွန်း	ဦးဆန်ပန်	၁၃/လရန(နိုင်)၀၇၀၃၂၆	၅၇	အတွင်းရေးမှူး	၀၉-၄၂၆၉၆၇၆၈၁
၄	ဦးလုံးပီး	ဦးလုံးလိတ်	၁၃/လရန(နိုင်)၁၁၄၄၂၉	၃၆	ဘဏ္ဍာရေးမှူး	၀၉-၄၅၅၇၇၈၀၀၂
၅	ဒေါ်နန်းအေးဆာ	ဦးခမ်း	၁၃/လရန(နိုင်)၀၆၈၄၀၄	၅၂	စာရင်းကိုင်	၀၉-၄၄၈၅၆၉၁၁၆
၆	ဒေါ်နန်းအေးခင်	ဦးအိုက်ညွှန့်	၁၃/လရန(နိုင်)၁၆၂၄၀၆	၃၄	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၄၂၈၁၀၂၃၉
၇	ဒေါ်နန်းအေးလွတ်	ဦးလုံးအောင်	၁၃/လရန(နိုင်)၁၃၈၄၀၇	၃၃	အဖွဲ့ဝင်	၀၉-၀၈၁၉၉၆၁၃၂

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအထောက်အကူပြုဇယားများ

(၁) ကျေးရွာလူမှုစီးပွားရေး အခြေအနေ

(က) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား (၁) လူဦးရေနှင့် လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု		ကျား	မ	စုစုပေါင်း
၁ နှစ် အောက်	နို့စို့အရွယ်			
၁ နှစ်မှ ၄ နှစ် အထိ	၅နှစ်အောက်ကလေးငယ်	၆	၅	၁၁
၅ နှစ်မှ ၉ နှစ် အထိ	မူလတန်းကျောင်းသားအရွယ်	၁၀	၁၄	၂၄
၁၀ နှစ်မှ ၁၄ နှစ် အထိ	အလယ်တန်းကျောင်းသားအရွယ်	၉	၁၂	၂၁
၁၅ နှစ်မှ ၆၄ နှစ် အထိ	အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်အရွယ်	၅၆	၆၀	၁၁၆
၆၅ နှစ်အထက်	သက်ကြီးရွယ်ကြီး	၇	၆	၁၃
စုစုပေါင်း		၈၈	၉၇	၁၈၅
စုစုပေါင်း အိမ်ထောင်စု				၄၄

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ၁ နှစ်အောက်ကလေးများနှင့် (၁)နှစ်မှ (၄)နှစ်အထိ ကလေးများကို ကျေးလက်ကျန်းမာရေးမှ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ မူကြိုအရွယ်ကလေးများ ရွာတွင် မူကြိုကျောင်းမရှိသဖြင့် ဖွံ့ဖြိုးမှု နောက်ကျနိုင်သည်။ (၅)နှစ်မှ (၉)နှစ်အထိကလေးများ ကောင်းကန် အ.မ.က ကျောင်းတွင် သွားရောက်ပညာသင်ကြားလျက်ရှိပါသည်။ ဘာသာစကားမပေါက်ခြင်း၊ ဆရာမ မလုံလောက်ခြင်းနှင့် ကျေးရွာနှင့် စာသင်ကျောင်း (၁)မိုင်ခန့် ဝေးသဖြင့် စာသင်ကြားမှုတွင် စိတ်ဝင်စားမှု အားနည်းနိုင်ပါသည်။ (၁၀)နှစ်မှ (၁၄)နှစ်အထိကလေး များ မူလတန်းအောင်ပြီး (၂)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် မိုင်းယော် အ.ထ.က (ခွဲ)သို့ ဆက်လက်ပညာသင်ယူနေကြပါသည်။ အများအားဖြင့် အလယ်တန်းပြီးဆုံးအောင်ပင် မတက်နိုင်ကြတော့ဘဲ ကျောင်းထွက်၍အလုပ်လုပ်ကြသူက များပါသည်။

(ခ) အလုပ်လုပ်နိုင်သူ အင်အား

(ခ-၁) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

ဇယား (၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင်လုပ်အား		
စိုက်ပျိုးစီးပွား လုပ်ငန်းများ					
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း	၄၁	၈၉	၁	မြင့် □လတ်☑နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □လတ်□နိမ့်□
၂	တိရစ္ဆာန် မွေးမြူရေး				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့် □လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့် □လတ်□နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
၃	**ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါး/ပုစွန် စသော ရေသတ္တဝါများ ဖမ်းခြင်း၊မွေးမြူခြင်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၄	**သစ်တောလုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ					
၅	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၆	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၇	**လျှပ်စစ်၊ ဓာတ်ငွေ့ နှင့် ရေပေးဝေရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၈	**ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံ လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း			၂	မြင့်□လတ်☑နိမ့်□
၉	**ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာနှင့် တာရှည်ခံအိမ်သုံးပစ္စည်းများပြင်ဆင်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၀	**ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆိပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၁	**လက်လီ–လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း			၂	မြင့်□လတ်☑နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၂	**ဟိုတယ် နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၃	**ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□

စဉ်	လုပ်ငန်းများ	အဓိက အလုပ်အကိုင်		အဓိကဝင်ငွေရလုပ်ငန်း မဟုတ်သောအခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူ (ဦးရေ)	ရပ်တည်နိုင်မှု (မှတ်ချက်ကို သေချာစွာ ဖတ်ပြီး မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။)
		အိမ်ထောင်စု	မိသားစု ဝင် လုပ်အား		
၁၄	**ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း (ဘဏ် နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၅	**အိမ်ခြံမြေ၊ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၆	**ပြည်သူဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၇	**ပညာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၈	**ကျန်းမာရေး**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၁၉	**လူမှုရေး လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၂၀	**အိမ်များတွင် အငှားလိုက်လုပ်သူများနှင့် အမျိုးအမည် မဖော်ပြနိုင်သော လုပ်ငန်းများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				
	အလုပ်သမား / ကျပန်း / ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား	၂	၂		မြင့်□လတ်☑နိမ့်□ မြင့်□လတ်□နိမ့်□
၂၁	**ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**				
	ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	အလုပ်သမား / ဝန်ထမ်း				မြင့်□လတ်□နိမ့်□
	စုစုပေါင်း				☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။**"အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအဖြစ်လုပ်ကိုင်သူများ"**အရေအတွက်တွင်**"မိသားစုဝင်လုပ်အား"** ထပ်မံထည့်သွင်းကောက်ယူခြင်း မပြုရပါ။ **"ရပ်တည်နိုင်မှု (နိမ့်၊ လတ်၊ မြင့်)"** ဆိုသည်မှာ ဖော်ပြပါ လုပ်ငန်း တစ်ခုတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းလုပ်လိုသူ (သို့မဟုတ်) အလုပ်သမား/ဝန်ထမ်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်လိုသူများအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။ ဥပမာ –**"စိုက်ပျိုးရေး"** ကဏ္ဍ ၏ **"ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း"** တွင်ရပ်တည်နိုင်မှု" **မြင့်** " ဆိုပါက အဆိုပါလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း တစ်ခုလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းများနေသည်ဟု ဆိုလိုပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ကျေးရွာ၏ အဓိကကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းမှာ စိုက်ပျိုးရေးကို အားထားလုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ တစ်ဦးစ နှစ်ဦးစသာလျှင် တောင်ယာအားလပ်သည့်ချိန်များတွင် ပန်းရံလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခြင်း၊

ထင်းခုတ်ခြင်း၊ စပါးနှင့်ပြောင်းခြွေလှေ့ခြင်းလုပ်ငန်းများတွင် လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ ကြီးကြီးမားမားမရှိဘဲ တိုင်တနိုင်အိမ်တွင် ကြက်မွေးမြူရေးသာလျှင် ရှိပါသည်။

(ခ-၂) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

ဇယား (၃) လုပ်ငန်းနှင့် ကျား၊ မအလိုက် အနည်းဆုံးနှင့် အများဆုံး လုပ်အားခနှုန်းထား

စဉ်	အလုပ်အကိုင်	ရေတွက်ပုံ	အများဆုံး (ကျပ်)		အနည်းဆုံး (ကျပ်)	
			ကျား	မ	ကျား	မ
၁	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	နေ့စား	၅၀၀၀	၄၀၀၀	၄၀၀၀	၃၀၀၀
၂	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	နေ့စား				
၃	ငါးလုပ်ငန်း (ရေချို/ရေငန်ငါးဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်း)	နေ့စား				
၄	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	နေ့စား				
၅	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	နေ့စား				
၆	ဆောက်လုပ်ရေး၊ လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	နေ့စား	၁၀၀၀၀	၅၀၀၀	၆၀၀၀	၄၀၀၀
၇	ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	နေ့စား				
၈	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	နေ့စား				
၉	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)	နေ့စား				
၁၀	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	နေ့စား				

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

မှတ်ချက် (၁) လခစား အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (လစာ ÷ ၂၂.၇၅)

(၂) နာရီတွက်ဖြင့် ရသော အလုပ်သမားများ၏ တစ်ရက်ဝင်ငွေ = (တစ်နာရီဝင်ငွေ × ၈)

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်း နေ့စားခမှာ အမျိုးသား (၅၀၀၀)၊ အမျိုးသမီး (၄၀၀၀)သာလျှင် အများဆုံးပေးနိုင်ကြပါသည်။အဘယ်ကြောင့်ဆိုသော် လယ်ယာလုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေအရ နည်း သောကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများမှာ ကျေးရွာတွင်းမရှိဘဲ မိုင်ယော်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ အမြဲတမ်းလုပ်ငန်းမရှိဘဲ တောင်ယာအားလပ်သည့်အချိန်နှင့် လုပ်ငန်းရှိတဲ့ အချိန်တွင်သာ ပြုလုပ်ရပါသည်။ အဓိကမိသားစုဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းအနေဖြင့် ပြုလုပ်၍ မရပါ။

(ဂ) သဘာဝရင်းမြစ်များ

(ဂ-၁) စိုက်ပျိုးနိုင်သော မြေဧရိယာ

ဇယား (၄) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
လယ်မြေ	၃၄	ကောင်း ☐	သင့်☑	ညံ့ ☐
ယာမြေ / တောင်ယာမြေ	၆၂	ကောင်း ☐	သင့်☑	ညံ့ ☐

မြေအမျိုးအစား	ဧရိယာ (ဧက)	မြေဆီလွှာ အရည်အသွေး(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)		
ဥယျာဉ်ခြံမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
ခနိတောမြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စားကျက်မြေ		ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
မြေလွတ် မြေလပ်	၅၀	ကောင်း ☐	သင့်☐	ညံ့ ☐
စုစုပေါင်း	၁၄၆	☒		

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၃) လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲရေးနှင့် စာရင်းအင်းဦးစီးဌာန၊ (၄) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

မှတ်ချက်။ ။မြေလွတ်မြေလပ် ဆိုသည်မှာ ယခင်က သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်လာခဲ့ပြီး အကြောင်းအမျိုးမျိုး ကြောင့် စွန့်လွတ်ထားသည့် သီးစားခံယူလုပ်ကိုင်သူမရှိသော စိုက်ပျိုးရေး (သို့) မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် မြေနှင့် နိုင်ငံတော်က သီးသန့်လျာထားသတ်မှတ်သည့် မြေများကို ဆိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။လယ်မြေ၏ မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမှာ ၁ ဧကအထွက်နှုန်း တင်း (၅၀)သာလျှင် ထွက်ရှိပါသည်။ မြေဩဇာနိုင်နိုင်ကျွေးနိုင်မှာသာလျှင် ရနိုင်သည့်ပမာဏဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါမိုးခေါင်ခြင်း၊ ရေအလုံအလောက် မရရှိခြင်းကြောင့်လည်း ဖြစ်နိုင်ပါသည်။ ယာမြေတွင် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးမှာ အသင့်တင့်သာလျှင် ကောင်းမွန်ပါသည်။ မြေဩဇာနိုင်နိုင်မထည့်နိုင်ပါက အထွက်နှုန်းလျော့နည်းပြီး အရှုံး ပေါ်နိုင်သည်။ မြေလွတ်မြေလပ်များ ရှိနေသော်လည်း စိုက်ပျိုးသီးနှံ စွေးကောင်းမရခြင်းနှင့် အထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်းတို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးသူမရှိဘဲ ပလပ်ထားလျက် ရှိပါသည်။

(၈-၂) ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

ဇယား (၅) ဓာတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝရင်းမြစ်များ

အမျိုးအစား	ကျေးရွာနှင့် အနီးပတ်ဝန်းကျင်တွင် သဘာဝအတိုင်း တွေ့ရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အသုံးချနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
သတ္တုနှင့် အခြားတွင်းထွက်သယံဇာတများ (ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက် စသည်။)	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ☑	လွယ်☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်များ	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ☑	လွယ်☐ ခက်☐ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	များ☐ သင့်☑ နည်း☐ မရှိ☐	လွယ်☐ ခက်☑ အသုံးမပြုနိုင်ပါ ☐
သဘာဝ တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	များ☐ သင့်☐ နည်း☐ မရှိ☑	☒

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊သစ်တောဦးစီးဌာန၊ အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သတ္တုနှင့်အခြားတွင်းထွက် သယံဇာတများ ဓာတ်ငွေ့၊ ရေနံ၊ ကျောက်မျက်၊ ကျောက်၊ သဲ၊ ကျောက်စရစ် စသည်တို့မရှိပါ။ သဘာဝအပင် မျိုးစိတ်များ၊ နွားစာ၊ ဆေးဖက်ဝင်အပင်များ အများအပြား လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ပါသည်။ သဘာဝတိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ ရှားပါးလှပါသည်။ ကျီး၊ တောက်၊ တောကြက်နှင့် အခြားသတ္တဝါငယ်၊ မြေအောင်းသတ္တဝါများ၊ တွားသွားသတ္တဝါများ၊

တိရစ္ဆာန်များကို တွေ့ရှိနိုင်ပါသည်။ လူဦးရေ ထူထပ် လာခြင်းနှင့် သစ်တောပြုန်းတီးခြင်းများကြောင့် သဘာဝတိရစ္ဆာန် မျိုးစိတ်များ ရှားပါးလာကြောင်း ယူဆရပါသည်။

(ဃ) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား (၆) ဥစ္စာဓနအဆင့် အခြေအနေ

အကြောင်း အရာ	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
	အဆင့်ပြေသော အိမ်ထောင်စု	အလယ်အလတ်ရှိ သောအိမ်ထောင်စု	မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု	အလွန်မပြေလည် သောအိမ်ထောင်စု
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	အလွန်နည်း (သို့) မရှိ
အိမ်အခြေအနေ	အလွန်ကောင်း	အသင့်အတင့် ကောင်း	ညံ့	အလွန်ညံ့
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့် ဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	များ	အသင့်အတင့်	နည်း	မရှိ
အဓိကစီးပွားရေး လုပ်ငန်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်ကောင်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အသင့်အတင့်	စီးပွား (ဝင်ငွေ) နည်း	စီးပွား (ဝင်ငွေ) အလွန်နည်း
အိမ်ထောင်စု		၉	၃၂	၃

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျေးရွာလုံးကျွတ် အစည်းအဝေးပြုလုပ်ခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း အဆင်ပြေသောအိမ်ထောင်စုမရှိဘဲ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်အဆင်မပြေသော အိမ်ထောင်စု နည်းပါးပြီး၊ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု များပါသည်။ အလယ်အလတ်ရှိသော အိမ်ထောင်စု၏ နေအိမ်များသည်နံကပ်တစ်ထပ်တိုက်များနှင့် ပျဉ်ထောင်အိမ် များ ဖြစ်ကြပါသည်။ မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်မပြေလည်သော အိမ်ထောင်စု နေအိမ်များသည် ဝါး၊ ထရံကာ သွပ်မိုးများဖြစ်ကြပါသည်။ အဓိကစီးပွားရေးမှာ စိုက်ပျိုးရေး ဖြစ်ကြပါသည်။

(င) ထိခိုက်လွယ်မှု

(င-၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဇယား (၇) ချေးငှားခြင်းမရှိဘဲ တစ်နေ့လျှင် အနည်းဆုံး နှစ်နပ်စားနိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ (ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီ)

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအ ရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၃ လအောက် ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား= _____ အစာလျှော့စား= _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ= _____
၃ လနှင့် ၆ လကြား ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား= _____ အစာလျှော့စား= _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ= _____

အချိန်ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ဖြေရှင်းသည့်နည်းဗျူဟာ(ဖြေရှင်းနည်း တစ်ခုစီအလိုက် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်များကို ဖော်ပြရန်)
၆လ မှ ၁၂ လအထိ ဝမ်းစာဖူလုံမှု		အခြားအစာပြောင်းလဲစား= _____ အစာလျှော့စား= _____ အထောက်အပံ့ယူ = _____ ချေးယူ = _____ လုပ်အားခကြိုယူ= _____

ရင်းမြစ်..ဥစ္စာဓနအဆင့် "၃" နှင့် "၄" အိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀ ရာခိုင်နှုန်းစီအားစစ်တမ်းကောက်ယူခြင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(c-၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ကျား	မ	ပေါင်း
မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိသော သက်ကြီးရွယ်အို ၆၄ နှစ်နှင့်အထက်			
မိသားစု/ရပ်ရွာ၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိသော မသန်စွမ်းသည့် ပုဂ္ဂိုလ်			
	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်		
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် အမျိုးသမီးဦးဆောင် အိမ်ထောင်စု			
ဆင်းရဲ၍မိသားစုဦးရေများသည့် မုဆိုးဖို/ တစ်ခုလပ် အိမ်ထောင်စု			
အခြားဒေသသို့ ကြာမြင့်စွာ သွားရောက် နေထိုင်လုပ်ကိုင်နေသည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု			

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(c-၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

ဇယား (၉) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှု အခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု	မြင့် □လတ် □နိမ့်☑မရှိ □
၂	သဘာဝရင်းမြစ် ရှားပါးမှု (မြေ၊ စိုက်ပျိုးရေ)	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၃	ရေကြီးခြင်း	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၅	အအေးလွန်ကဲခြင်း	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၆	မုန်တိုင်း	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၇	ငလျင်	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၈	မီးဘေး	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၉	ဆားငန်ရေဝင်မြေ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၀	မြေပြိုခြင်း၊ မြေဆီလွှာ ပျက်ယွင်းမှု	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၁	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၂	ငှက်ဖျားရောဂါ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၃	တီဘီရောဂါ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှု အမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁၅	ပြည်တွင်း ပဋိပက္ခ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၆	တိရစ္ဆာန် ကူးစက်ရောဂါ ကျရောက်မှု	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၇	လူကုန်ကူးခြင်း	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၈	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲစသည်	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း စားနပ်ရိက္ခာ မဖူလုံမှု အနည်းငယ်သာလျှင် ရှိပါသည်။ ဆန်အတွက် မပူရဘဲ အခြားအပြင်မှ ဝယ်ယူရသော စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းများသာလျှင် ငွေရေးကြေးရေး အခက်အခဲ ရှိနိုင်ပါသည်။

(၄-၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ

ဇယား (၁၀) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်သူများ

စဉ်	ထိခိုက်သက်ရောက်မှု ခံရနိုင်သည့်သူများ	ထိခိုက်လွယ်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
၁	လူငယ်	မြင့် □လတ် □နိမ့်☑မရှိ □
၂	အမျိုးသမီး ဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	မြင့် □လတ် □နိမ့်☑မရှိ □
၃	မြေယာမဲ့၊ ဆင်းရဲသားတောင်သူ	မြင့် □လတ် □နိမ့်☑မရှိ □
၄	သဘာဝဘေးဒဏ် ဆိုးရွားစွာ ကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသတွင် နေထိုင်သူ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၅	မြစ်ကမ်းဘေး နေထိုင်သူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသော နေရာ (Prone to accident) တွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၈	မြေနိမ့်ပိုင်း နေထိုင်သူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်များ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၀	လက်လုပ်လက်စားများ၊ ကျပန်းများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခ ဇရိယာတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၃	နယ်စပ်ဒေသတွင် နေထိုင်သူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သားများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ ဈေးရောင်းသူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၈	နေရပ်ပြန် အခြေချသူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၁၉	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑
၂၀	ကားမောင်းပြီး အသက်မွေးသူများ	မြင့် □လတ် □နိမ့်□မရှိ ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့် ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုမှာ

လယ်ယာလုပ်ငန်းတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ လုပ်ကိုင်နိုင်ရန် ခက်ခဲပါသည်။ လူငယ်လူရွယ်များ တောင်ယာလုပ်ငန်းအပြင် အခြားဝင်ငွေရရှိရန် အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း နည်းပါးပါသည်။ဆင်းရဲသား တောင်သူမိသားစုများမှာ တောင်ယာများတွင် မြေဩဇာထည့်ရန် အခက်အခဲရှိခြင်း၊ လူငှားရမ်းရန်မရှိဘဲ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ဆောင်ရွက်ကြရပါသည်။

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိ ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ အခြေအနေ

(က-၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၁) ကျေးရွာတွင်းရှိ လူထုအခြေပြု အဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်း အမည်	အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခု ကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)
			ကျား	မ	ပေါင်း		
၁	အုပ်ချုပ်ရေး အဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐	၇		၇	ပညာရေး☐ဝွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၂	ရပ်မိရပ်ဖ အဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐	၅	၅	၁၀	ပညာရေး☐ဝွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၃	ပညာရေး အဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐	၅	၄	၉	ပညာရေး☑ဝွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၄	ဘာသာရေး အဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐	၇	၅	၁၂	ပညာရေး☐ဝွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☑ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၅	ပြည်သူ့စစ် အဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐	၁၀		၁၀	ပညာရေး☐ဝွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☑	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐
၆	မိခင်နှင့်ကလေး အမျိုးသမီး ရေးရာအဖွဲ့	၁☐ ၂☑ ၃☐		၉	၉	ပညာရေး☐ဝွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑ လုံခြုံရေးနှင့် ကာကွယ်ရေး☐	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့ စသည့်။

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့ - ဥပမာ - အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့။

(၃) ဘာသာရေးနှင့် ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သာရေး၊ နာရေး ကိစ္စရပ်များနှင့်ပတ်သက်၍ တစ်ရွာလုံး စုပေါင်းလုပ်ဆောင်ကြပါသည်။ သီးခြားအဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါ။

(က-၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား (၁၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အမည်	အဖွဲ့အစည်း အမျိုးအစား (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	အဖွဲ့အစည်း၏ လုပ်ငန်းတာဝန်များနှင့် အစီအစဉ် (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်ရွေးနိုင်သည်)
၁	KAI	၁☐ ၂☑ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☑ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၂	ဗွီးရှင်းဖန်း	၁☐ ၂☑ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☑ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☐
၃	NCV	၁☐ ၂☑ ၃☐ ၄☐ ၅☐ ၆☐ ၇☐	ပညာရေး☐ငွေကြေး☐ ကျန်းမာရေး☐ဘာသာရေး☐ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး ☐ သာရေး/နာရေး၊ လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။

(၁) ဘာသာရေးနှင့်ပတ်သက်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ) (ဥပမာ –ဓမ္မစကူးလ်ဖောင်ဒေးရှင်း၊ Christian Aid Missions စသည်)

(၂) အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်း (ပြည်တွင်း/ပြည်ပ) (ဥပမာ – Care International, Save the Children, Gret, Pact Myanmar စသည်)

(၃) အရပ်ဘက်လူမှုအဖွဲ့အစည်း

(၄) နိုင်ငံအများ၏ ရန်ပုံငွေဖြင့်ဆောင်ရွက်သော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ-ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့၊ ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊ အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်)

(၅) နိုင်ငံတစ်ခု၏ ရန်ပုံငွေဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားသော ဖွံ့ဖြိုးရေး အဖွဲ့အစည်းများ (ဥပမာ GIZ, UKAid, USAid, စသည်)

(၆) ပရဟိတအဖွဲ့ (ပြည်တွင်း/ ပြည်ပ)

(၇) ပုဂ္ဂလိကအဖွဲ့အစည်းများ

နိုင်ငံတော်မှ ဒေသအကျိုး၊ ပြည်သူ့အကျိုးကို ထိရောက်စွာထမ်းဆောင်နိုင်စေရန်အလို့ငှာ ဥပဒေ၊နည်းဥပဒေ၊ လမ်းညွှန်ချက်များဖြင့် ပြဋ္ဌာန်းကာ ဖွဲ့စည်းပေးထားနေသော အဖွဲ့အစည်း၊ အသင်းအဖွဲ့များ (ဥပမာ - သမဝါယမဦးစီးဌာန၏ သမဝါယမအသင်း၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး ဦးစီးဌာန၏ မြစိမ်းရောင် စသည်) တို့ကို ဤဇယားတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြခြင်း မပြုပါရန်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်ပေးနေသော ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း(၃)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ၎င်းတို့မှာ KAI ၊ ဗွီးရှင်းဖန်း၊ NCV အဖွဲ့တို့ဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါအဖွဲ့များသည် စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး

အသိပညာပေးခြင်း၊ ချေးငွေများချေးပေးခြင်းနှင့် ကျေးရွာမူလတန်းရှိ ကျောင်းသားကျောင်းသူများကို အာဟာရ တိုက်ကျွေးခြင်း စသည့်ရပ်ရွာအကျိုးများကို အားတက်သရော ကူညီဆောင်ရွက်ပေးနေသော အဖွဲ့များဖြစ်ပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(ခ-၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

(၁) စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား (၁၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင် သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၃	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၂.၅ ဧကအောက်	၂၆	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၂.၅ ဧကမှ ၅ ဧက ကြား	၁၂	တောင်သူငယ်
၄	၅ ဧကမှ ၁၂.၅ ဧက ကြား	၃	တောင်သူလတ်
၅	၁၂.၅ ဧက အထက်		တောင်သူကြီး
ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စု စုစုပေါင်း		၄၄	☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ကျေးရွာအုပ်စု အုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ မြေယာမဲ့များမှာ ထင်းခွေခြင်း၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုး၍ မိုင်းယော်စျေးသို့ သွားရောက်ရောင်းချခြင်းများ ဆောင်ရွက်ပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဆင်းရဲသား တောင်သူနှင့် တောင်သူငယ် အများစုရှိသော ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

(၂) အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	ရေသောက်(ဧက)	ရေရရှိနိုင်မှု	
			တစ်နှစ်ပတ်လုံး/ ရာသီအလိုက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်)	လုံလောက်မှု (ရှိ/မရှိ) (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာရွေးရန်)
၁	ဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၂	ရေလွှဲဆည်		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၄	ရေသွင်းမြောင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၅	အဝီစိတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၆	လက်ငင် ရေတွင်း		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☑	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑
၇	စိမ့်စမ်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☑ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☑ မဖြေဆိုပါ☐
၈	ချောင်းရေ		တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐ရာသီအလိုက်☐ မဖြေဆိုပါ☐	ရှိ☐ မရှိ☐ မဖြေဆိုပါ☑

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) ဆည်မြောင်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေကို စိမ့်စမ်းရေမှရရှိပြီး မိုးရာသီတွင် ရေပေါများပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေလုံလောက်မှုမရှိဘဲ ကျေးရွာနှင့် (၁)မိုင်ခန့်ဝေးသော ကောင်းကန် ကျေးရွာတွင် ရေသွားရောက် သယ်ဆောင်ရပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း အဝီစိရေတွင်း တူးဖော်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်လျက် ရှိပါသည်။

(၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၅) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	စုစုပေါင်းစိုက်ကေ	တစ်ဧက အထွက်နှုန်း				သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့် ကာလ		သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (မှန်ရာတစ်ခုကို သာ ရွေးရန်)
		ယူနစ်	အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျှမ်းမျှ	မှ	ထိ		
စပါး	၃၄	တင်း	၄၀	၆၀	၅၀	ဇွန်	နိုဝင်ဘာ	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑
ပြောင်း	၆၂	တင်း	၃၀	၅၀	၄၀	ဇွန်	နိုဝင်ဘာ	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑	မြင့်□လတ်□နိမ့်☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စပါး (၁) ဧက အထွက်နှုန်း ပျှမ်းမျှ (၅၀)သာလျှင်ထွက်ရှိပါသည်။ မျိုးစေ့၊ မြေဩဇာများကို ကျေးရွာနှင့် (၁)မိုင်ခန့်သာရှိသော မိုင်းယော်ကျေးရွာသို့ အလွယ်တကူ သွားရောက်ဝယ်ယူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ယခုအခါ စိုက်ရာသီမှာ ရေအချိန်မီ အလုံအလောက် မရနိုင်သည့် အခက်အခဲများ ရှိပါသည်။ ပြောင်းစိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးစေ့၊ မြေဩဇာနှင့် လုပ်သားများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။ မြေယာပြုပြင်ခြင်း များကို ကျေးရွာတွင် ကိုယ်ပိုင်လက်တွန်းထွန်စက်များဖြင့်လည်းကောင်း၊ ငှားရမ်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်း အသုံးပြုကြပါသည်။ အမြတ်ရရှိနိုင်မှုမှာ အသင့်တင့်သာလျှင် ရရှိပါသည်။

(၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၆) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံး ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	တစ်ဦးချင်းပိုင်	ရွာပိုင်	အဖွဲ့ပိုင်	ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေသော တောင်သူအရေအတွက်
ထွန်စက်	၁			
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၁			
အစေ့ချ ကိရိယာ				
ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်				
ရိတ်သိမ်းစက်	၃			
ခြွေလှေ့စက်	၂			
ရေစုပ်စက်	၁			
ခြေနင်းရေတင်စက်				
မြက်ရိတ်စက်	၁၁			

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်း လက်တွန်းထွန်စက်မရှိဘဲ ငှားရမ်းလုပ်ကိုင်နေရသော တောင်သူအများစု ရှိပါသည်။ ထို့ကြောင့် စက်မှုလိုအပ်ချက်များစွာ လိုအပ်ပါသည်။

(၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၇) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကိုရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ☑ မဖြေဆိုပါ☐
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ☑ မဖြေဆိုပါ☐
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	ပေါများ☐အသင့်အတင့်ရှိ☑မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူရသည်☐ ရသည်☐မဖြေဆိုပါ☑
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည်☐ သီးနှံမျိုးစေ့များ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာ နှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ/ရနိုင်သည်☐ဝယ်ယူရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ☐
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူ ရနိုင်သည်☐ ရနိုင်သည်☐မဖြေဆိုပါ ☑
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ သီးနှံများကို ရောင်းချနိုင်သည်☑မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ်အစိုးရဦးစီး ဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရာသီဥတုအနေဖြင့် သင့်တင့်မျှတစွာ ရှိပါသည်။ အချို့နှစ်များတွင် မိုးနောက်ကျတတ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအရင်းအမြစ်မှာ မိုးကောင်းသောက်များသာ ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်း ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုများမရှိဘဲ လိုအပ်သည့် သွင်းအားစုများကို မစိုက်ခင် ကြိုတင်ယူ၊ သီးနှံထွက်မှ အတိုးအရင်းဆပ်ရသည့် လုပ်ငန်းရှင်များ ရွာထဲသို့ ရောက်လာတတ်ပါသည်။ သီးနှံမျိုးစေ့များကို ရွာနှင့် (၁)မိုင် ခန့်ဝေးသော မိုင်းယော်ကျေးရွာ၌ သွားရောက်ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။

(၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၁၈) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့် အထက်</u> ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၁၇ နှင့် ၁၈ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
သဘာဝ ရေမြေရာသီဥတု အနေအထား	မြေဆီဩဇာမကောင်း☐ ရာသီဥတုမမှန်☐ မဖြေဆိုပါ☑
လယ်ယာမြေ အသုံးချနိုင်မှု	လယ်ယာမြေတိုးချဲ့နိုင်မှုမရှိပါ☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှုများသည်☐ လယ်ယာမြေဆုံးရှုံးမှု အသင့်အတင့်ရှိသည်☐ ပလပ်မြေများရှိသည်☐ ပလပ်မြေအသင့်အတင့်ရှိသည်☐ မဖြေဆိုပါ☑
စိုက်ပျိုးရေ အရင်းအမြစ်	အလွယ်တကူမရနိုင်☐ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☑ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☐
သီးနှံမျိုးစေ့ ရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင်☐ လုံးဝမရ☐ မဖြေဆိုပါ☑
သဘာဝမြေဆွေး / အော်ဂဲနစ် မြေဩဇာနှင့် အခြား အော်ဂဲနစ် သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐မဖြေဆိုပါ☑
ဓာတုပိုးသတ်ဆေး၊ ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် အခြား ဓာတုဗေဒ သွင်းအားစုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လုပ်သားရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာ၊အုပ်ချုပ်ရေးပိုင်းဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	အလွယ်တကူမရနိုင် ☐ လုံးဝမရ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သီးနှံစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	သီးနှံများကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ☐ သီးနှံများကိုရောင်းချရန်စျေးကွက်မရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကျရောက်မှု	ဆိုးရွားစွာကျ☐ အသင့်အတင့်ကျ☐ အနည်းငယ်☐ မဖြေဆိုပါ☑

ရင်းမြစ် (၁) ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမားအုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာမြို့နယ် အစိုးရဦးစီးဌာနများ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အချို့နှစ်များတွင် မိုးနောက်ကျခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းချိန်တွင် မိုးသည်းထန်စွာ ရွာသွန်းခြင်းများကြုံရတတ်ပါသည်။ ယခုနှစ်များအတွင်း သီးနှံစျေးကောင်းမရခြင်းတို့ကြောင့်လယ်ယာမြေတိုးချဲ့ နိုင်သည့် အင်အားမရှိပါ။ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးတွင် မိုးကောင်းလောက်များဖြစ်သဖြင့် ရာသီဥတုကိုသာ စောင့်နေရပြီး ရေအလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ။ ချေးငွေနှင့် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှုမှာ မိမိနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးသူများ၊ ဆွေမျိုးများမှ တဆင့် ချေးယူရသည်ဖြစ်သဖြင့် အလွယ်တကူ မရရှိနိုင်ပါ။ သီးနှံမျိုးစေ့ကို ရွာနှင့် (၁)မိုင်ခန့်ဝေးသော မိုင်းယော်သို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရသဖြင့် အလွယ်တကူမရနိုင်ပါ။

(ခ-၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း ဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်း	မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နေသောအိမ်ထောင်စု	ကောင်ရေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၁၁	၈၉
နို့စားနွား		
ကျွဲ	၁	၂
မြင်း		
မြည်း		
လား		
ဆိတ်		
သိုး		
ဝက်	၃	၇
ကြက်	၃၆	၁၄၀
ဘဲ		
နွားနောက်		
ငါးလုပ်ငန်း		
ငါးကန်		
ပုဇွန်ကန်		
ဂဏန်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း		
ရေချို ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		
ကမ်းလွန် ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း		

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှာ နွား (၈၉)ကောင်၊ ကျွဲ(၂)ကောင်၊ ဝက်(၇)ကောင်နှင့် ကြက် (၁၄၀)ကောင် ရှိပါသည်။

(၂) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၀) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ**

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	ပေါများ ☐ အသင့်အတင့်☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ရေရရှိမှု	အလုံအလောက်ရနိုင်☐ အသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☑
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ ရနိုင် ☐ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ အသင့်အတင့်ဝယ်ယူ ရနိုင်☑ မဖြေဆိုပါ☐
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာရနိုင်☐ ချေးငွေ အသင့်အတင့်ရနိုင်☐ မဖြေဆိုပါ☑
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေး** အစာ၊ဆေးစသည်)ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ☐

အခွင့်အလမ်း	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
ဝန်ဆောင်မှု နှင့် နည်းပညာပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်ရှိသည်☑ အသင့်အတင့်ရှိသည်☐ မဖြေဆိုပါ☐
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	အလွန်ကောင်း☐ ကောင်း☐ သင့်တင့်မျှတ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်☐ ဝယ်ယူရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်☐ ချေးငွေရနိုင်သည်☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
နည်းပညာ အကူအညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။ ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။ ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် ရောင်းချနိုင်သည်☐ ထုတ်ကုန်များကို ရောင်းချနိုင်သည် ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	လွယ်ကူသည်☐ အသင့်အတင့် လွယ်ကူသည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် … ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။စားကျက်မြေများသည် ကျေးရွာနှင့် နီးစပ်သည့်နေရာများတွင် ရှားပါးသော်လည်း မြေလွတ်မြေလပ်များတွင် သွားရောက် မွေးမြူနိုင်သည်။ ကွဲ၊ နွားများမွေးမြူရာတွင် သူတစ်ပါး လယ်ယာထဲ မဝင်မိစေရန် အထူးဂရုပြုထိန်းကျောင်း ရပါသည်။ မွေးမြူရေးအတွက် ရေရရှိမှု မှာ တိရစ္ဆာန်များ အိမ်ရောက်မှသာ တိုက်ကျွေးရပါသည်။ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များကို ငွေရေးကြေးရေး တတ်နိုင်မှုပေါ် မူတည်၍ အခြားဒေသများ၌ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ပါသည်။ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရန်အတွက် ချေးငွေမရရှိနိုင်ပါ။ မွေးမြူရေး အစာနှင့် ဆေးများကို လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရပါသည်။ မွေးမြူရေးလုပ်ဆောင်မှု မရှိဘဲ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတဆင့် တိ/မွေးကုဋ္ဌာနသို့ တင်ပြ၍ နည်းပညာပံ့ပိုးမှု ရနိုင်ပါသည်။ အိမ်ခြံဝင်းကျယ်ဝန်းပြီး မြေနေရာလုံလောက်မှု ရှိပါသည်။

(၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၂၁) **မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေရန်အတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက် (<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ” ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
မွေးမြူရေး	
စားကျက်မြေ	စားကျက်မြေ ရှားပါးသည် ☐ စားကျက်မြေ လုံးဝမရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ရေရရှိမှု	ရေ ရှားပါးသည်☑ ရေ လုံးဝမရှိပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မျိုးတိရစ္ဆာန် လက်လှမ်းမီမှု	**မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ** လွယ်ကူစွာဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐ **မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များ** လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	ချေးငွေလွယ်ကူစွာ မရနိုင်ပါ☐ ချေးငွေ လုံးဝ မရပါ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
သွင်းအားစု (**မွေးမြူရေး အစာ၊ ဆေး စသည်**) ဈေးကွက်	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ မရနိုင်ပါ ☐ သွင်းအားစုများ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ဝန်ဆောင်မှုနှင့် နည်းပညာ ပံ့ပိုးမှု	နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရနိုင်ပါ☑ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☑
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်း မြေနေရာ လုံလောက်မှု	အလုံအလောက်မရှိပါ ☐ လုံးဝ မရှိပါ ☐ မဖြေဆိုပါ☑
ငါးလုပ်ငန်း	
ငါး/ပုဇွန်မွေးမြူရန် ရေမြေအနေအထား	ရေမြေအနေအထား မကောင်းပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါး/ပုဇွန်သားပေါက် လက်လှမ်းမီမှု	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ လုံးဝ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ချေးငွေ	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရပါ ☐ လုံးဝ ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
သွင်းအားစု လက်လှမ်းမီမှု	သွင်းအားစုများ လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူမရပါ ☐ သွင်းအားစုများ ဝယ်ယူမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
နည်းပညာ အကူ အညီနှင့် နည်းလမ်းများ	နည်းပညာနှင့်အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများအလွယ်တကူ မရပါ☐ နည်းပညာနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ထုတ်ကုန် ရောင်းဝယ်မှု	ထုတ်ကုန်များကို လွယ်ကူစွာနှင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာဖြင့် မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ ထုတ်ကုန်များကို လုံးဝ မရောင်းချနိုင်ပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
ငါးဖမ်းခွင့် ရရှိနိုင်မှု	မလွယ်ကူပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑

ရင်းမြစ် … (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လယ်သမား အုပ်စု၊ (၂) မြို့နယ် မွေး/ကု ဦးစီးဌာန၊ မြို့နယ် ငါးလုပ်ငန်း ဦးစီးဌာန။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။တိရစ္ဆာန်များကို ကျေးရွာနှင့်နီးစပ်သည့်နေရာများတွင် တောင်ယာများရှိသဖြင့် ရွာနှင့်ဝေးသော (၂)မိုင်၊ (၃)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် စားကျက်သို့ ပို့လွှတ်ရသဖြင့် စားကျက်မြေရှားပါးပါသည်။ အဆိုပါ အရပ်ဒေသများတွင် မိုးရာသီတွင် ရေရရှိနိုင်သော်လည်း အခြားအချိန်များတွင် ရေရှားပါးလျက်

ရှိပါသည်။ မျိုးကောင်းတိရစ္ဆာန်များကို ဝယ်ယူမည်ဆိုပါက အခြားအရပ်ဒေသတွင် မှာယူရမည်ဖြစ်သဖြင့် လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူ၍ မရနိုင်ပါ။ မွေးမြူရေးအတွက် ချေးငွေများ ကျေးရွာတွင်း လုံးဝမရှိပါ။ မွေးမြူရေး အတွက် ဆေးများကို လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ဝယ်ယူရသဖြင့် လွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ။ ဝန်ဆောင်မှု နှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတွင် မည်သည့်ဝန်ဆောင်မှုမှမရရှိဘဲ နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတွင် အုပ်ချုပ်ရေးမှူးမှတဆင့် တိ/မွေးကုဌာနသို့ ဆက်သွယ်မေးမြန်းရသဖြင့်လွယ်ကူစွာမရနိုင်ပါ။ ထုတ်ကုန်များကို မိုင်းယော်ကျေးရွာသို့ လွယ်ကူစွာ ရောင်းချ၍ရသော်လည်း တရုတ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူမှုမရှိသဖြင့် ဈေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ရောင်းချနိုင်ခြင်း မရှိပါ။ ကျေးရွာတွင်း တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးအတွက် အိမ်တိုင်းနီးပါး ခြံဝန်းကျယ်ဝန်းသဖြင့် မြေနေရာ အလုံအလောက် ရှိနိုင်ပါသည်။

(ခ-၃) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၂၂) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး**မဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်**(မှန်ရာတစ်ခုကိုသာ ရွေးရန်။ ဇယား ၂၂ နှင့် ၂၃ ကို ချိတ်ဆက် စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ ဖြေဆိုရန် မလိုအပ်ဟု ယူဆသော အချက်များရှိပါက "မဖြေဆိုပါ" ဟူသော အကွက်ကို ရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	များ ☐ အသင့်အတင့် ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန် မဟုတ်သော အခြားဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် ဈေးကွက်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်ကောင်းရှိသည်** ☐ **ဈေးကွက် အသင့်အတင့်**☑ **မဖြေဆိုပါ** ☐
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	**ဈေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာနားလည် သိရှိသည်** ☐ **အသင့်အတင့် နားလည်သည်** ☑ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	**ကောင်း** ☐ **သင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☑
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	**ပေါများ** ☐ **သင့်** ☑ **မဖြေဆိုပါ** ☐
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	**ကောင်း** ☐ **သင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☑
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	**လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေရရှိနိုင်သည်**☐ **ချေးငွေရနိုင်သည်**☐**မဖြေဆိုပါ**☑
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှု** ရရှိခြင်း	**နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူရနိုင်သည်။** ☐ **နည်းပညာနှင့်** အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ဆိုင်ရာ **ဝန်ဆောင်မှုများ ရနိုင်သည်။** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☑
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ် သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သော ပညာတစ်ခုခုကို တတ်မြောက်ခြင်း	**ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်သည်** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ**☑
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	**များ** ☐ **အသင့်အတင့်** ☐ **မဖြေဆိုပါ** ☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးအပြင်အခြားအသက်မွေးလုပ်ငန်းများမှာ အမျိုးသားများသည် ပန်းရံလုပ်ငန်းနှင့် စပါး၊ ပြောင်းခြွေလှေလုပ်ငန်းများတွင် နေ့စားလိုက်ခြင်း၊ အမျိုးသမီးများမှာ ဟင်းသီးဟင်းရွက်

များ စိုက်ပျိုးရာဖွေ၍ မိုင်းယော်စျေးသို့လာရောက်ရောင်းချကြပါသည်။ အချို့မှာခမောက်များပြုလုပ် ၍ ရောင်းချကြပါသည်။ ခမောက်နှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ရောင်းချသည့်စျေးကွက် အသင့်တင့်ရှိပါသည်။ ၎င်းခမောက်များကို မိုင်းယော်စျေးနှင့် လားရှိုးမြို့သို့ တင်ပို့ရောင်းချခြင်းရှိသဖြင့် စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်များ အသင့်တင့် နားလည်နိုင်ကြပါသည်။

(၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက်ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၃) **စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော** အသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် **ပြဿနာနှင့်အခက် အခဲများ**

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ	ဖော်ပြချက်/ ရှင်းလင်းချက်(<u>အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက်</u>ရွေးနိုင်သည်။ ဇယား ၂၀ နှင့် ၂၁ ကိုချိတ်ဆက်စစ်ဆေးပြီးမှ ဖြေဆိုရန်။ဖြေဆိုရန်မလိုအပ်ဟုယူဆသောအချက်များရှိပါက “မဖြေဆိုပါ”ဟူသောအကွက်ကိုရွေးရန်။)
လုပ်သားအင်အား ရရှိနိုင်မှု	ရှားပါး ☐ လုံးဝမရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လယ်ယာသားငါး ထွက်ကုန်မဟုတ်သော အခြား ဒေသထွက်ကုန်များကို ရောင်းချရန် စျေးကွက်ရှိခြင်း	စျေးကွက်မကောင်း ☐ စျေးကွက်မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
စျေးကွက်ဆိုင်ရာ အသိအမြင်ရှိခြင်း	စျေးကွက်အခြေအနေကို ကောင်းစွာ နားမလည် ☐ လုံးဝ နားမလည် ☐ မဖြေဆိုပါ ☑
လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးအခြေအနေ	ညံ့ ☑ အလွန်ညံ့ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ကုန်ကြမ်း ရရှိနိုင်ခြင်း	ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းသည် ☐ ကုန်ကြမ်း မရှိပါ ☐မဖြေဆိုပါ ☑
လျှပ်စစ်မီး ရရှိနိုင်ခြင်း	ပုံမှန်မရပါ ☑ လုံးဝ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
ချေးငွေ ရရှိနိုင်ခြင်း	လိုသလောက် လွယ်ကူစွာ ချေးငွေမရရှိပါ ☑ချေးငွေမရပါ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနည်းပညာဆိုင်ရာ နှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု ရရှိခြင်း	နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ အလွယ်တကူ မရပါ☑ နည်းပညာနှင့် အသေးစား/အလတ်စား စီးပွားရေး ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများ လုံးဝ မရပါ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်နှင့် လိုက်လျောညီထွေဖြစ်သော (သို့မဟုတ်) အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုနိုင်သောပညာတစ်ခုခုကိုတတ်မြောက်ခြင်း	ကျွမ်းကျင်စွာ တတ်မြောက်ခြင်း မရှိ ☑ လုံးဝ မတတ် ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း	အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းနည်း ☑ အလုပ်အကိုင် အခွင့်အလမ်း မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရ လုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ချေးငွေများကို လိုသလောက်လွယ်ကူစွာ ချေးယူ၍မရနိုင်ပါ။

(ဂ) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ

(ဂ-၁) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

ဇယား (၂၄) ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှု ဖြစ်ပေါ်လာပုံ၊ ပုံစံနှင့် အချိန်ကာလ

#	ပုံစံ	အိမ်ထောင်စု အရေ အတွက်	ပြည်တွင်း			ပြည်ပ			လူဦးရေ		
			ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း	ကျား	မ	ပေါင်း
၁	"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"တစ်ဦးအနည်းဆုံးရှိသော အိမ်ထောင်စုနှင့်လူဦးရေ	၈	၁		၁	၇	၅	၁၂	၈	၅	၁၃
၂	ကျေးရွာပြင်ပသို့ ရွှေ့ပြောင်းမှုကာလ										
	၃ လ အထိ	၁		၁	၂	၂	၄	၃	၂	၅	
	၆ လ အထိ										
	၁၂ လ အထိ				၂		၂	၂		၂	
	၁၂ လ အထက်				၃	၃	၆	၃	၃	၆	

ရင်းမြစ် ...(၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေး မဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ လူငယ် အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။ရွှေ့ပြောင်းသွားလာခြင်း၏ တရားဝင်မှု မဝင်မှု၊ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသူ၏ သဘောဆန္ဒ ပါမှု မပါမှု စသည်ဖြင့် မခွဲခြားဘဲ၊ ကြာမြင့်ချိန် အနည်းအများ မကန့်သတ်ဘဲ၊ မည်သည့် အကြောင်းအရင်းကြောင့် ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရသည် ဖြစ်စေကာမူ မူလဌာနေဒေသတစ်ခုမှ နိုင်ငံခြားသို့ဖြစ်စေ၊ ပြည်တွင်း တစ်နယ်တစ်ကြေးသို့ဖြစ်စေ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူတိုင်းကို **"ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်သူ"** ဟု သတ်မှတ် သည်။ ယခင်က ရွှေ့ပြောင်းသွားလာနေထိုင်ခဲ့စေကာမူ ယခုလက်ရှိကာလတွင် မူလဌာနေတွင် ပြန်လည် အခြေချနေထိုင်လျက်ရှိသူများသည် ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။ ယခုလတ်တလောတွင် ခရီးယာယီ သွားနေသူများသည်လည်း ဤဇယားတွင် အကျုံးမဝင်ပါ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။**ကျေးရွာအတွင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာသည့် လူဦးရေမှာ ဇယားဖြင့် ကောက်ယူမှု အရ နိုင်ငံရပ်ခြား(သို့မဟုတ်) ပြည်တွင်း ရွှေ့ပြောင်းသွားလာမှုမှာ နည်းပါးပါသည်။ အများအားဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံသို့ သွားရောက် အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်က များပါသည်။ ကျေးရွာအတွင်း အလုပ်ကိုင် ရှားပါးခြင်း တောင်ယာလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းပြုရန် ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ သွားရောက်ကာ အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြရပါသည်။ တောင်ယာလုပ်ငန်းတွင် လယ်ယာထွက်ကုန် ဈေးကောင်း ရလာပါက မိမိတို့ကျေးရွာသို့ပြန်လည်၍ လာရောက် အခြေချမည့်သူများ ဖြစ်ပါသည်။ ထိုင်းနိုင်ငံတွင်လည်း ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများဖြစ်သဖြင့် လုပ်အားခ နှိမ်ခြင်းနှင့် ဗီဇာခ ကြီးမြင့်ခြင်းတို့ကြောင့် အဆင်ပြေမှု သိပ်မရှိကြပါ။**

(ဂ-၂)ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း

ဇယား (၂၅) **ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်း၏ အဓိက အကြောင်းရင်း**

စဉ်	အကြောင်းရင်း	လူဦးရေ
၁	ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေ အခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်	၁၃
၂	နိုင်ငံရေးနှင့်ဆိုင်သော အကြောင်းရင်း	
၃	ဒေသတွင်း ပဋိပက္ခဖြစ်ပွားမှုကြောင့် လုံခြုံမှု မရှိသည့် အကြောင်းရင်း	
၄	လူမှုရေး၊ ကျန်းမာရေး ကိစ္စများကြောင့် (social protection, health)	
၅	အမျိုးအမည် ခွဲခြားမဖော်ပြနိုင် (သို့မဟုတ်) အကြောင်းအရင်းကို ဖြေဆိုထားခြင်း/ဖြေဆိုလိုခြင်းမရှိ	

ရင်းမြစ် ... အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းသွားလာရခြင်းအဓိက အကြောင်းအရင်းမှာ ပိုမိုကောင်းမွန်သော အလုပ်အကိုင်နှင့် ဝင်ငွေအခွင့်အလမ်းများ ရှာဖွေရန်သာဖြစ်ပြီး ပြည်တွင်းအလုပ်အကိုင် ရှားပါးမှု တောင်ယာလုပ်ငန်းများ ဖြစ်ထွန်းအားနည်းမှုကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

(ဂ-၃)ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

ဇယား (၂၆) ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှပြန်ပို့ငွေ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်			
		စုစုပေါင်း	မြင့်	လတ်	နိမ့်
၁	ပြန်ပို့ငွေကို မှီခိုနေရသော အိမ်ထောင်စု အရေအတွက်	၈		၅	၃
၂	ပြန်ပို့ငွေ လမ်းကြောင်းများ				
	- က။ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း (ဟွန်ဒီ)				
	- ခ။ ဘဏ်				
	- ဂ။ လူကြုံဖြင့်လွှဲပို့ခြင်း	၈			
	- ဃ။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှနည်းလမ်းနှစ်မျိုးကို အသုံးပြု၍			☒	
	- င။ အထက်ပါ (က၊ ခ၊ ဂ) အနက်မှ နည်းလမ်းသုံးမျိုးလုံးကို အသုံးပြု၍				

ရင်းမြစ် ... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကိုင်သူများမှ မိမိအိမ်များသို့ ငွေလွှဲပို့ဆောင်ရာတွင် ကျေးရွာနှင့်နီးစပ်သည့်ဘဏ်များ၊ ငွေလွှဲလုပ်ငန်း(ဟွန်ဒီ)များ မရှိသဖြင့် အများအားဖြင့်မှာ လူကြုံဖြင့် ပေးပို့ကြ ပါသည်။

(ဃ) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၇) ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု၊ ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု အခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး <u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိက<u>တစ်ခုကိုသာ</u>ဖော်ပြပါရန်)
ဈေးအမည် (မြို့/ ရွာ)	မိုင်းယော်ဈေး	လားရှိုးဈေး
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်) (အနီးစပ်ဆုံး တစ်ခုကို ခန့်မှန်းပြီး ရွေးချယ်ရန်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မှ ၅ မိုင် ☑ ၅ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀မှ ၁၅မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် အထက် ☐	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၃၀ မိုင် ☐ ၃၀မှ ၅၀ မိုင် ☑ ၅၁ မှ ၁၀၀ ☐၁၀၀မိုင် အထက် ☐

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှု	အနီးဆုံးဈေး (အနီးဆုံး တစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)	အကြီးစားဈေးကွက် (အဓိကတစ်ခုကိုသာဖော်ပြပါရန်)
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး နည်းလမ်း	ခြေလျင်☐ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☑ကား/ထော်လာဂျီ ☑ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐	ခြေလျင်☐ စက်ဘီး☐ ဆိုင်ကယ် ☑ကား/ထော်လာဂျီ ☑ ရထား ☐ သုံးဘီးဆိုင်ကယ် ☐ လှေ ☐ စက်လှေ ☐
ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု ရရှိနိုင်မှု (အနည်းဆုံးတစ်ခုနှင့်အထက် ရွေးနိုင်သည်။)	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန်ခြောက်) ☑မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း☐အဝတ်အထည်☑ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☐ ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်☐	စားသောက်ကုန် (ကုန်စိမ်း၊ ကုန် ခြောက်) ☑ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်း☑ အဝတ်အထည်☑ ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၊ ပရိဘောဂများ☑ပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုစုံ ရနိုင်☑
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦ	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐
ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☑	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာနှင့် အနီးစပ်ဆုံးဈေးမှာ မိုင်းယော်ဈေးဖြစ်ပြီး၊ (၁.၅)မိုင် ကွာဝေးပါသည်။ အကြီးစားဈေးကွက်မှာ (၃၄)မိုင်ခန့်ဝေးသော လားရှိုးမြို့သို့ သွားရောက်ရောင်းချကြရပါသည်။ ကုန်စည်နှင့် ဝန်ဆောင်မှု သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတွင် ကားနှင့် ထော်လာဂျီကို အဓိကအားထားရပါသည်။ မိုင်းယော်ဈေးတွင် စားသောက်ကုန်၊ မီးဖိုချောင်သုံးနှင့် အိမ်သုံးပစ္စည်းနှင့် အဝတ်အထည်တို့ကို ရရှိနိုင်ပြီး၊ လားရှိုးမြို့တွင် ၎င်းပစ္စည်းများအပြင် ပရိဘောဂများနှင့် အခြားပစ္စည်းစုံ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိနိုင်ပါသည်။

(c) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၈) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲမျ ား
အစိုးရဘဏ်(မြန်မာ့ လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်/ မြန်မာ့စီးပွားရေးဘဏ်)	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
သမဝါယမချေးငွေ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
ပုဂ္ဂလိက အသေးစား ချေးငွေဝန်ဆောင်မှုက ဏ္ဍ	ကာလတိုချေးငွေ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐

ချေးငွေ ရရှိနိုင်သည့် နေရာ	ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြန်လည် ပေးဆပ်ရမည့် ကာလ	အတိုးနှုန်း (လ)	အပေါင်ခံ ပစ္စည်း လိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန် အခက်အခဲမျ ား
အဖွဲ့အလိုက်ငွေစု/ ငွေချေး အစီအစဉ်	ကာလတိုချေးငွေ☑ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	၃-၆ လအတွင်း☑ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☑ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☑ မရှိပါ ☐
ငွေချေးပေးသူ	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐ လစဉ်☐ ၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
အပေါင်ဆိုင်	ကာလတိုချေးငွေ ☐ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐ လစဉ်☐ ၃-၆ လအတွင်း☐ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☐ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☐	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☐ မရှိပါ ☐
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ကာလတိုချေးငွေ ☑ ကာလရှည်ချေးငွေ☐	နေ့စဉ်☐ လစဉ်☐ ၃-၆ လအတွင်း☑ ၆လမှ တစ်နှစ်ထိ☐ တစ်နှစ်နှင့် အထက်☐	၀ မှ ၂ % ☑ ၂ မှ ၅% ☐ ၅ မှ ၁၀ % ☐ ၁၀% ထက်☐	လိုအပ်သည် ☐ မလိုအပ်ပါ ☑	နည်းသည် ☐ ရှိသည် ☑ မရှိပါ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်သူ အုပ်စု၊ (၂) သက်ဆိုင်ရာ ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့များ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ချေးငွေများကို အဖွဲ့လိုက်ငွေစုငွေချေးအစီအစဉ်ဖြစ်သော ဗီးရှင်းဖန်းထံနှင့် မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများထံတွင် အတိုးနှုန်း(၂%)ဖြင့် ချေးယူရရှိပါသည်။ အပေါင်ခံပစ္စည်းမလိုအပ်ပါ။

(စ) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(စ-၁) ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝရင်းမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၉) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိ အလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အခက်အခဲ		အန္တရာယ်ရှိမှု		
မြေဆီဩဇာ အခြေအနေ	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☑	နိမ့်☐
အပင်မျိုးစိတ်များ	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☑
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ် ထိန်းချုပ်မှု	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☑
ရေအရင်းအမြစ်	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☑
ငါးမျိုးကွဲများ	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☑
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☑
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	ရှိ☑	မရှိ☐	မြင့်☐	လတ်☐	နိမ့်☑

ရင်းမြစ် ... ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ လယ်သမား အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝရင်းမြစ် စီမံခန့်ခွဲမှုတွင် ကျေးရွာ၌ မြေဆီလွှာ

အခြေအနေ အသင့်တင့်သာ ကောင်းမွန်ပြီး၊ မြေဩဇာနိုင်နိုင်ထည့်နိုင်မှသာ သင့်တင့်သော အထွက်နှုန်း ရရှိနိုင်ပါသည်။ မထည့်နိုင်ပါက အရှုံးပေါ်နိုင်သည်။ ဖျက်ပိုးနှင့် ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု အတွက် နည်းလမ်းများကို စိုက်ပျိုးရေး ပစ္စည်းဆိုင်များမှ မေးမြန်းပြီး သုံးစွဲရပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဌာနများမှ လာရောက်ဟောပြောသည်များလည်း တစ်နှစ်တစ်ခါသာလျှင် ရှိပါသည်။ ကျေးရွာတွင် စိမ့်စမ်းရေကိုသာ အားထားရပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး ရေမလုံလောက်ပေ။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် မိုးရာသီမှလွဲ၍ ရေအရင်းအမြစ် မရှိပါ။

(ဆ) ပညာရေး

(ဆ-၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၃၈) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်အဆင့် စာတတ်မြောက်မှုနှုန်း

အတန်းပညာပြီးမြောက်မှု	ကျား	မ	ပေါင်း
စာမတတ်သူဦးရေ	၄၄	၅၆	၁၀၀
မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ	၂၈	၂၃	၅၁
အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၉	၁၂	၂၁
အထက်တန်းအဆင့်ရှိသူ ဦးရေ	၁	၁	၂
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ် အဆင့်ရှိသူ ဦးရေ			

ရင်းမြစ် ...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေး ဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသောအတန်းပညာတက်ရောက်ပြီး/တက်ရောက်ဆဲသူများကိုသာ ဖြည့် သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖော်ပြပါအချက်နှင့် ကိုက်ညီချင်းမရှိခဲ့သော် ဇယားတွင် ဖြည့်သွင်းခြင်းမရှိဘဲ လွှဲလာ တွေ့ရှိချက်တွင်သာ မှတ်ချက်အနေဖြင့် ဖော်ပြရန် ဖြစ်ပါသည်။ အတန်းပညာပြီးမြောက်မှုဆိုသည်မှာ တစ်ဦး တစ်ယောက်၏ ဘဝတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သော နောက် ဆုံးပညာရေးအဆင့်/ အခြေအနေကို ဆိုလိုပါသည်။

ဥပမာ - ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသူတစ်ယောက်သည် အဋ္ဌမတန်း (Grade 8) တွင် ပညာသင်ကြားနေသည်ဆိုသော် ထိုကျောင်းသူကို "အလယ်တန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင် ထည့်သွင်းရပါ မည်။ ယခု စာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် တတိယတန်း (Grade 3) တွင် ပညာ သင်ကြားနေသည် ဆိုသော်၊ သို့မဟုတ် ရေးတတ်ဖတ်တတ်အဆင့်သာ (ဥပမာ - ဘုန်းကြီးကျောင်းထွက်) ရှိသည်ဆိုသော် အဆိုပါကျောင်းသား/ အဆိုပါပုဂ္ဂိုလ်ကို "မူလတန်းအဆင့်ရှိသူဦးရေ" တွင်သာ ထည့်သွင်း ရပါမည်။ "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး (ဘက-ကျောင်း)"ကို ဆည်းပူးခဲ့၊ ဆည်းပူးဆဲသော ကျောင်း သူ/သားများကို သက်ဆိုင်ရာအတန်းပညာအဆင့်အလိုက် ထည့်သွင်းရပါမည်။ ယခုစာရင်းကောက်ယူချိန်တွင် အခြေခံပညာမူလတန်းပညာကို သင်ယူပြီးဆုံးသင့်သည့်အရွယ်ကို ကျော်လွန်ပြီးဖြစ်သော်လည်း စာလုံးဝ မတတ်ပါက "စာမတတ်သူဦးရေ" တွင်သာ ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း အသက် (၁၅)နှစ်မှ (၆၅)နှစ်အထိမှာ စာမတတ်သည့်ဦးရေများသာ ဖြစ်ပြီး ယခုအခါ အသက် (၁၀)နှစ်အောက်ကလေးများမှာ ပညာကို လိုလိုလားလား သင်ယူကြပြီး ဖြစ်ပါသည်။ သို့ရာတွင် အလယ်တန်းကျောင်းနှင့် အတော်အတန်ကွာဝေးခြင်းနှင့် မိဘများ စားဝတ်နေရေး ခက်ခဲခြင်းတို့ကြောင့် အလယ်တန်းနှင့် အထက်တန်းကျောင်းအဆင့် တက်ရောက်နိုင်မှု အားနည်းပါသည်။

(ဆ-၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၃၁) ကျောင်းတက်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း
မူလတန်း	၁၁	၁၃	၂၄
အလယ်တန်း	၉	၁၀	၁၉
အထက်တန်း		၁	၁
တက္ကသိုလ်/ကောလိပ်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ကျောင်းဝင်စာရင်း၊ (၂) ဆယ်အိမ်မှူးများ။

မှတ်ချက်။ ။ဤဇယားကို ဖြည့်သွင်းရာတွင် ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ အသိအမှတ်ပြုထားသော စာသင်ကျောင်းများ၊ တက္ကသိုလ်ကောလိပ်များတွင် ပညာတက်ရောက်နေ သူများကိုသာ ဖြည့်သွင်းရန်ဖြစ်ပါသည်။ **၄င်းအပြင် "ဘုန်းကြီးကျောင်းသင်ပညာရေး" ကို သင်ယူဆည်းပူး နေသော ကျောင်းသူ/သားများကို အခြေခံပညာဦးစီးဌာနမှ သတ်မှတ်ထားသော ပညာရေးစနစ်/အဆင့် သတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ သတ်မှတ်ဖြည့်သွင်းရန် ဖြစ်ပါသည်။**

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ **။လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၏ ကျောင်းတက်နှုန်းမှာ အထက်ပါဇယားအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်။ မူလတန်းနှင့်အလယ်တန်း ပညာသင်ကြားမှု အတော်အသင့်ရှိသော်လည်း အထက်တန်းအထိ တက်ရောက် နိုင်မှု အားနည်းလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။**

(ဆ-၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၂) စာသင်ကျောင်းဆောင် အခြေအနေနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

အကြောင်းအရာ	ကျောင်းအဆင့်		
က။ ကျောင်းအဆင့်	မူလတန်း☐ မူလွန်☑ အလယ်တန်း(ခွဲ) ☐ အလယ်တန်း☐ အထက်တန်း(ခွဲ)☐ အထက်တန်း☐		
ခ။ရွာမှအကွာအဝေး(မိုင်)	၀ မှ ၁ မိုင် ☑ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၁၅ မိုင် မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၀ မိုင် အထက် ☐		
ဂ။သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု	ခြေလျင် ☑ စက်ဘီး ☐ ဆိုင်ကယ် ☑ ကား ☐		
ဃ။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ)*			
င။အမိုးနံရံအခင်း အရည်အသွေး	ကောင်း☐သင့်☐ ညံ့☐		
စ။ကျောင်းသုံးပရိဘောဂလုံလောက်မှု	လုံလောက်မှုရှိသည်☐ မလုံလောက်ပါ ☐		
ဆ။ ကျောင်းအိမ်သာ အခြေအနေ	ကောင်း ☐ သင့် ☐ ညံ့ ☐ မရှိ ☐		
ဈ။ကျောင်းအာဟာရတိုက်ကျွေးမှု	တိုက်ကျွေးမှုရှိသည်☐ တိုက်ကျွေးမှု မရှိပါ ☐		
ဇ။ကျောင်းဆရာ/မ ဦးရေ	ကျား	မ	ပေါင်း
အစိုးရခန့်			
ကျေးရွာခန့်			

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

မှတ်ချက်။ ။ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိပါက (က၊ ခ၊ ဂ) ကိုသာ ဖြေဆိုရပါမည်။ စာသင်ကျောင်း၏ စုစုပေါင်းကြမ်းခင်းဧရိယာ (စတုရန်းပေ = အလျား × အနံ) သည် စာသင် ကျောင်းတစ်ကျောင်းအတွင်းရှိ ကျောင်းအဆောက်အဦအားလုံး၏ စုစုပေါင်းဧရိယာကို ဆိုလိုသည်။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းမရှိသောကြောင့် ကောင်းကန် အ.မ.က ကျောင်းတွင် သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြရပါသည်။ စာသင်ကျောင်းနှင့်(၁)မိုင်ခန့်ကွာဝေးပြီး ကျောင်းသို့ ခြေလျင်၊ ဆိုင်ကယ်ဖြင့် ကျောင်းသွားလေ့ရှိကြပါသည်။

(ဆ-၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား (၃၃) ပညာရေး အခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မ ရရှိနိုင်မှု	လုံလောက် ☐ မလုံလောက် ☑
တပည့် - ဆရာ အချိုး	၄၀: ၁ အောက် ☑ ၄၀: ၁ အထက် ☐
မူလတန်းပညာ ကျောင်းထွက်နှုန်း	မရှိ ☐ နည်း ☐ လတ် ☑ များ ☐
မသန်စွမ်းသူများအတွက် ပညာရေးအထူးအစီအစဉ်	ရှိ ☐ မရှိ ☑
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကိရိယာ	လုံလောက်☑ မလုံလောက်☐
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက် ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	မြင့် ☐ အသင့်အတင့် ☑
ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများလက်လှမ်းမီမှု	မရှိ ☐ နည်း ☑
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	ကောင်း ☐ သင့် ☑ ညံ့ ☐

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ (၂) မိဘဆရာအသင်း။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကောင်းကန် အ.မ.က တွင် ကျောင်းဆရာ/မ မလုံလောက်ပါ။ ကျောင်းသားနှင့် ဆရာ/မဦးရေ ၄၀:၁ အောက်ရှိပါသည်။ စုစုပေါင်း ကျောင်းသားအရေအတွက်မှာ (၃၇)ဦး ရှိပါသည်။ အတန်း (၄)တန်းထိ ပညာသင်ကြားနေသော ကျောင်းသားများရှိပြီး ဆရာမ(၂) ယောက်မှာ နှစ်ခန်းဝင်လျှင် (၃)ခန်း အလွတ်ထားရမည့် အနေအထားဖြစ်ပေါ်နေပါသည်။ ကျောင်းသားများမှာ တစ်ရက်လျှင် စာသင်ချိန် (၂)ချိန်ခန့်သာ အလှည့်ကျသင်ကြားခွင့် ရကြပါသည်။ အရမ်းခက်ခဲသည့် မိသားစုများတွင်မူလတန်း အဆင့်တွင်ပင်ကျောင်းထွက်လိုက်ကြရပါသည်။ ကျောင်းသုံးစာအုပ်၊ စာရေး ကိရိယာသုံးစွဲနိုင်မှု လုံလောက်မှု ရှိပါသည်။ ကျောင်းအားကစားဆိုင်ရာ ပစ္စည်းများမှာ အစိုးရထောက်ပံ့သည့် အသင့်တင့်သာရှိပါသည်။ မိဘ ဆရာများ အခန်းကဏ္ဍာတွင် (၁)နှစ်မှ (၂)ကြိမ်ခန့် တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၅) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(၅-၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၄) အဖြစ်များသော ရောဂါများ

#	*ရောဂါ*	*ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု*		
၁	ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောဝ	*မြင့်*☐	*နိမ့်*☑	*မရှိ*☐
၂	သွေးလွန်တုပ်ကွေး	*မြင့်*☐	*နိမ့်*☑	*မရှိ*☐
၃	ငှက်ဖျား	*မြင့်*☐	*နိမ့်*☑	*မရှိ*☐
၄	အသက်ရှူလမ်းကြောင်း ကူးစက်ရောဂါ	*မြင့်*☐	*နိမ့်*☐	*မရှိ*☑
၅	HIV, AIDS, လိင်မှတဆင့် ကူးစက်နိုင်သောရောဂါများ	*မြင့်*☐	*နိမ့်*☐	*မရှိ*☑

#	ရောဂါ	ပျံ့နှံ့မှု/ဖြစ်ပွားမှု		
၆	တီဘီ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၇	ဆီးချို	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၈	သွေးတိုး	မြင့်☐	နိမ့်☑	မရှိ☐
၉	အသည်းရောဂါ (ဘီ၊ စီ)	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၁၀	အာဟာရ ချို့တဲ့မှု	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑
၁၁	အခြား ကူးစက်နိုင်သော ရောဂါများ	မြင့်☐	နိမ့်☐	မရှိ☑

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ အဖြစ်များသော ရောဂါများမှာ သွေးတိုးနှင့် ဆီးချိုနှင့် တီဘီရောဂါများဖြစ်ကြောင်း လေ့လာတွေ့ရှိ ရပါသည်။

(ဇ-၂) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

ဇယား (၃၅) လွန်ခဲ့သော (၁၂) လအတွင်း ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု

စဉ်	ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း (ရှိ၊ မရှိ အမှန်ခြစ်ရန်)	ရှိ	မရှိ
၁	အဆုတ်ရောဂါ	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၂	ဆုံဆို့၊ ကြက်ညှာ၊ မေးခိုင်နှင့် အသည်းရောင် အသားဝါ	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၃	ပိုလီယိုရောဂါ	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၄	မေးခိုင် (ကိုယ်ဝန်ဆောင် ကာလအတွင်း)	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၅	ဝက်သက်ရောဂါ	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၆	အခြား စုပေါင်းကာကွယ်ဆေးထိုးနှံမှု	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၇	အာဟာရ မှတ်တမ်းယူမှု(အရပ်အမြင့်၊ အလေးချိန်၊ လက်မောင်းပတ်)	☑ ရှိ	☐ မရှိ
၈	အာဟာရပညာပေး အစီအစဉ်	☑ ရှိ	☐ မရှိ

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနမှ ဦးဆောင်၍ ကာကွယ်ဆေးထိုးခြင်း လုပ်ငန်းများ စဉ်ဆက်မပြတ် လုပ်ဆောင်လျှက်ရှိပါသည်။

(ဇ-၃) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ(ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၆) ကျန်းမာရေး အထောက်အပံ့နှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန/ ဌာနခွဲ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☑ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက်☐	ရှိ ☑ မရှိ ☐
တိုက်နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☑ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက်☐	ရှိ ☑ မရှိ ☐

ကျန်းမာရေး ဝန်ဆောင်မှု	ခရီးအကွာအဝေး (မိုင်)	အခန်း/ကုတင်လုံလောက်မှု
မြို့နယ် ဆေးရုံ	၀ မှ ၁ မိုင် ☐ ၁ မိုင် မှ ၃ မိုင် ☐ ၃ မိုင် မှ ၅ မိုင် ☐ ၅ မိုင် မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၀ မိုင်အထက်☑	ရှိ ☑ မရှိ ☐
ဆေးဆိုင်	ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင် ဆေးဆိုင် ရှိသည် ☑ ရွာတွင် (သို့မဟုတ်) ရွာအနီးအနား တွင် ဆေးဆိုင် မရှိပါ ☐	ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားသည်☐ ဆေးဆိုင်တွင် ဆေးဝါးများကို စနစ်တကျ သိုလှောင်ထားခြင်း မရှိပါ☑

ရင်းမြစ် ... (၁) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၂) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာမှ (၁.၅)မိုင်ခန့် ကွာဝေးသော ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန (မိုင်းယော်)နှင့် မိုင်းယော် တိုက်နယ်ဆေးရုံရှိပါသည်။ ကျန်းမာရေးနှင့်ပတ်သက်၍ အထူးပူပန်စရာမလိုဘဲ ဆိုင်ကယ်(သို့မဟုတ်) ထော်လာဂျီဖြင့်သွားရောက် ကုသနိုင်ပါသည်။ တိုက်နယ်ဆေးရုံမှ မနိုင်မှသာ (၃၄)မိုင် ခန့်ဝေးသော လားရှိုးဆေးရုံကြီးသို့ လွှဲပြောင်းကုသကြပါသည်။

(စျ) ရေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် သန့်ရှင်းရေး

(စျ-၁) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၇) သောက်သုံးရေရရှိနိုင်မှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်း သပ်စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါကနေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်း ရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
ရေတွင်း		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
အဝိစိတွင်း/ စက်တပ်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
အဝိစိတွင်း/ တုံကင်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
မိုးရေ သိုလှောင်ကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐

ရေရရှိနိုင်မှု	အသုံးပြုသော အိမ်ထောင်စု	သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်း သပ်စစ်ဆေးထားမှု (စနစ်တကျ စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှု ရှိပါက "ရှိ"၊ မရှိပါက "မရှိ")	ရေ အရည်အသွေး (သောက်သုံးရေ အရည်အသွေး စမ်းသပ်စစ်ဆေးထားမှုတွင် "ရှိ" ဟု ဖြေဆိုထားပါက ဖြေဆိုရန်။ "မရှိ" ဟု ဖြေဆိုထား ပါက ဖြေရန်မလို)	သောက်သုံးရေ ရရှိနိုင်မှုနှင့် လုံလောက်မှု အခြေအနေ (ရာသီမရွေး ရပါကနေ၊ မိုးနှင့် ဆောင်းရာသီသုံးမျိုးလုံးကို ရွေးပေးပါရန်)
မြစ်/ချောင်းရေ		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
ရေကန်		ရှိ☐ မရှိ☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☐ မိုး☐ ဆောင်း☐
စိမ့်စမ်းရေ	၄၄	ရှိ☐ မရှိ☑	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	နွေ☑ မိုး☑ ဆောင်း☑

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးရွာသယံဇာတပြမြေပုံ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ သောက်သုံးရေရရှိမှုမှာ စိမ့်စမ်းရေတစ်ခုထဲသာလျှင် အားထားနေရပြီး နွေရာသီတွင် စိမ့်စမ်းရေခမ်းခြောက်ပြီး (၁)မိုင်ခန့်ဝေးသည့် ကောင်းကန်ကျေးရွာသို့ သွားရောက်ခပ်ယူရပါသည်။ သောက်သုံးရေရရှိနိုင်ရန် အဝီစိစက်တပ်ရေတွင်းတစ်တွင်း တူးဖော်ရန် အထက်ဌာန သို့ တင်ပြထားရာ ခွင့်ပြုမိန့်ရရှိပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(စျ-၂) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၈) အိမ်သာ အမျိုးအစား

သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်သာ အမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သော အိမ်ထောင်စု
သန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
ရေဆွဲ အိမ်သာ	
ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ	၄၄
မသန့်ရှင်းသော ယင်လုံအိမ်သာ သုံးစွဲမှု	
တွင်း/ဇလားအိမ်သာ	
တွင်းမရှိ အိမ်သာ	
အိမ်သာမရှိ	

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု၊ (၃) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန/ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတစ်ရွာလုံး ယခင်လွန်ခဲ့သော (၃)နှစ်ခန့်က AMDA (NGO) အဖွဲ့အစည်းမှ ဦးစီးဦးဆောင်၍ လာရောက်ပြုလုပ်ပေးထားသော ရေလောင်း/ယင်လုံအိမ်သာ အိမ်တိုင်း ရှိကြပါသည်။

(ည) ကျား – မ ရေးရာ

ဇယား (၃၉) ကျား – မ ရေးရာ

#	*ကျေးရွာ၏ လူမှုစီးပွား ဖွံ့ဖြိုးစေရေးအတွက် အမျိုးသမီးများ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင့်သော အချက်များ*	*ဦးတည်အုပ်စုဆွေးနွေးပွဲတွင် တက်ရောက်သူများမှ မှန်သည်ဟု ယူဆသော တစ်ခုကို ရွေးပေးပါရန်*	
၁	ကျေးရွာ စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်မှု/ခေါင်းဆောင်မှု	*ရှိ*☐	*မရှိ*☑
၂	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများ တွင် အမျိုးသမီးများ တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှု	*ရှိ*☑	*မရှိ*☐
၃	လွန်ခဲ့သောနှစ်အတွင်း ကျေးရွာအတွင်းရှိ မိန်းကလေးများ/အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ် ဖွယ် အကြမ်းဖက်မှု (သို့) တိုင်ကြားမှုများ	*ရှိ*☐	*မရှိ*☑
၄	အမျိုးသမီးရေးရာ အကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေ နှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိ အမြင်ရှိမှု	*ရှိ*☐	*မရှိ*☑

ရင်းမြစ်(၁) အဖွဲ့အစည်းများစာရင်း၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း– ရပ်မိရပ်ဖအုပ်စု၊ အမျိုးသမီးအုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်တွင် အမျိုးသမီးများမှာ ရှေးယခင်ကတည်းကပင် ပါဝင်ခွင့်၊ ခေါင်းဆောင်ခွင့် မရှိကြပေ။ သို့ရာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သည့် လမ်းပြင်ခြင်း၊ လမ်းဘေး ဝဲယာ ချုံခုတ်ခြင်း၊ ရှမ်းစာပေယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့တွင် ပါဝင်ခြင်း၊ ကျေးရွာ သာရေးနာရေးတွင် ချက်ပြုတ်ရေးပါဝင်သည့် အခန်းကဏ္ဍာများတွင် ပါဝင်သည်များ ရှိကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင်းရှိ အမျိုးသမီးများအား သံသယဖြစ်ဖွယ်အကြမ်းဖက်မှု(သို့မဟုတ်)တိုင်ကြားမှုများ တစ်ကြိမ်တစ်ခါမျှမရှိခဲ့ဖူးပါ။ အမျိုးသမီး ရေးရာအကြမ်းဖက်မှုများအတွက် ဥပဒေနှင့် တရားမျှတမှုဆိုင်ရာများအတွက် လူထု၏ အသိအမြင်ရှိမှုတွင် ဥပဒေနှင့်ပတ်သက်သည့် ကိစ္စရပ်များကို လာရောက်ဟောပြောခြင်း မရှိသောကြောင့် အသိအမြင်ရှိမှု အားနည်းကြပါသည်။

(၄) အခြေခံ အဆောက်အဦများ အခြေအနေ

(၄–၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၀) ကျေးရွာ၏ လမ်းတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်း အမျိုးအစား	အမျိုး အစား	အရည်အသွေး	တည်ဆောက်ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု	လမ်းအရှည် (မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☑	ပွင့်လင်း ရာသီ☑ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀–၁ မိုင်☐ ၁–၅ မိုင်☑ ၅–၁၀ မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁☐၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☐	ပွင့်လင်း ရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀–၁ မိုင်☐ ၁–၅ မိုင်☐ ၅–၁၀ မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐
ရွာချင်းဆက်လမ်း	၁☑၂☐၃☐ ၄☐၅☐	ကောင်း☐ သင့်☑ညံ့☐	၆လမှ ၁နှစ် ☐ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် ☐ ၅နှစ် အထက်☑	ပွင့်လင်း ရာသီ☑ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐	၀–၁ မိုင်☐ ၁–၅ မိုင်☑ ၅–၁၀ မိုင်☐ ၁၀မိုင်အထက်☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။ ။မြေသားလမ်း - ၁၊ ကျောက်ခင်းလမ်း - ၂၊ ကျောက်ချောလမ်း - ၃၊ ကွန်ကရစ်လမ်း - ၄၊ ကတ္တရာလမ်း - ၅

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် ရွာတွင်းလမ်းမှာ မြေသားလမ်းဖြစ်ပြီး ပွင့်လင်းရာသီတွင်သာ သွားလာရ အဆင်ပြေပါသည်။ မိုးရာသီတွင်သွားလာရန် ခက်ခဲသော်လည်း လုံးဝသွားမရသည့် အဆင့်တော့ မရှိပါ။ ရွာတွင်းလမ်း (၁.၅)မိုင်ခန့် ရှိပါသည်။ လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ၏ရွာချင်းဆက်လမ်း များမှာ မြေသားလမ်း များပင်ဖြစ်ပြီး ကောင်းကန်ရွာသို့ (၁.၅)မိုင်၊ မိုင်းယော်သို့ (၂)မိုင်၊ နားနောင်သို့ (၇)မိုင်ခန့် ကွာဝေးပါသည်။ တစ်နှစ်ပတ်လုံးသွားလာ၍မရဘဲ ပွင့်လင်းရာသီတွင်သာ သွားလာရ အဆင်ပြေပါသည်။ လမ်းအရည်အသွေး မှာ အသင့်တင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ (၂၀၁၉-၂၀၂၀)ခုနှစ်တွင် လွတ်တော်ရံပုံငွေမှ ချပေးခဲ့သော ငွေဖြင့် ရွာအဝင်လမ်းတွင် (၁)ထောင်ပေ ကျောက်ချောလမ်းခင်းခြင်း လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

(၄-၂) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ၏ တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

တံတား အမျိုးအစား	အရွယ်အစား (အလျား၊အနံ၊အမြင့်)	အရည်အသွေး	တည်ဆောက် ခဲ့သောနှစ်	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
ဆိပ်ခံတံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
ကွန်ကရစ် တံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
သစ်သား တံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
ကြိုးတံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
ဝါးတံတား		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
ရေပြွန်		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□
ရေကျော်		ကောင်း □ သင့် □ ညံ့ □	ဖြလမှ ၁နှစ် □ ၂နှစ်မှ ၅နှစ် □ ၅နှစ် အထက်□	ပွင့်လင်း ရာသီ□ တစ်နှစ်ပတ်လုံး□

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင် မြစ်များ၊ ချောင်းများမရှိသောကြောင့် တံတားများမရှိပါ။

(၄-၃) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၄၂) ရေကြောင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (အသုံးမပြုပါက အကွာအဝေး (မိုင်) အကွက်အောက် ရှိ အသုံးမပြုပါအကွက်တွင် ✓ ပါ)။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	အကွာအဝေး (မိုင်)	ယာဉ်အမျိုးအစား	ရာသီအလိုက် သုံးစွဲနိုင်မှု
မြစ်ကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☑	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐
ပင်လယ်ရေကြောင်း	၀ မှ ၁၀ မိုင် ☐ ၁၁ မှ ၂၀ မိုင် ☐ ၂၁ မှ ၅၀ မိုင် ☐ ၅၀မိုင် အထက် ☐ အသုံးမပြုပါ ☑	၁ ☐ ၂ ☐ ၃ ☐	ပွင့်လင်းရာသီ☐ တစ်နှစ်ပတ်လုံး☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

မှတ်ချက်။၁ - လှေ၊သမ္ဘာန်၊ ၂ - စက်လှေ၊ ၃ - သင်္ဘော။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။

(၄-၄) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၄၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	လှေ၊ သမ္ဘာန်	စက်လှေ	စက်ဘီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်	သုံးဘီးဆိုင်ကယ်	ထော်လာကျီ	ကား	မြင်းလှည်း	နွားလှည်း
အရေအတွက်				၃၆		၁	၂		

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်းရှိ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များမှာ မော်တော်ဆိုင်ကယ်သာလျှင် အများဆုံးဖြစ်ပြီး ကား(၂)စီး၊ ထော်လာကျီ (၁)စီးသာ ရှိပါသည်။ လယ်ယာထွက်ကုန်များကို လားရှိုးသို့ ပို့ဆောင်ရာတွင် ထော်လာကျီဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ မိုင်းယော်ကျေးရွာရှိ လိုင်းကားများ မှ လာရောက်ကြိုပို့ စနစ်ဖြင့်သော်လည်းကောင်း ဆောင်ရွက်ကြပါသည်။

(၅) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၄၄) **လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု အခြေအနေ**

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
မဟာဓာတ်အားလိုင်း		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
ဆိုလာစနစ်	၄၂	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
လေစွမ်းအင်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
ဇီဝလောင်စာ		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐

ရင်းမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်	အခက်အခဲ
အမျိုးအမည်ခွဲခြား ဖော်ပြခြင်းမပြုနိုင်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစနစ်		ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့ ☐ မဖြေဆို☐	ရှိ ☐ မရှိ☐
လျှပ်စစ်မီး အသုံးမပြုနိုင်သော	၂	☒	☒

ရင်းမြစ်... (၁) အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု၊ (၂) ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင် သုံးစွဲသည့် ဆိုလာစနစ်မှာ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ချပေးထားသော ဆိုလာများမှာ အများဆုံးဖြစ်ပါသည်။ မိမိကိုယ်တိုင် ဝယ်ယူသော ဆိုလာများမှာ တစ်လုံးစနှစ်လုံးစများသာ ရှိပါသည်။ ဌာနမှ (၂၀၁၃-၂၀၁၄)ခုနှစ်ကတည်းက ချထားပေး သော ဆိုလာဖြစ်သဖြင့် အချို့မှာ ဘက်ထရီများ သက်တမ်းလွန်နေပြီဖြစ်သောကြောင့် မကောင်းတော့သည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(ခ) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၄၅) ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ အခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	ဂြိုလ်တုစလောင်း
အရေအတွက်	၅၂			

ရင်းမြစ်...အိမ်ထောင်စုစာရင်း ကောက်ယူမှု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာတွင်း ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက် နည်းပညာ အခြေအနေမှာ ဖုန်းတစ်မျိုးတည်းသာလျှင်ရှိကြပြီး ရေဒီယို၊ တီဗွီ၊ ဂြိုလ်တုစလောင်းများ မရှိကြပါ။ ဖုန်းသုံးစွဲရာတွင်လည်း အင်တာနက်လိုင်းများမရှိ၊ စကားပြောရုံသာလျှင် အသုံးပြုကြသည်က များပါ သည်။

(ဃ)ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၄၆) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး အခြေအနေ

ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာများ	ဝန်ဆောင်မှု
လူငယ်များ အနားယူ အပန်းဖြေရန် နေရာများပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ☑ မဖြေဆိုပါ☐
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☐
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☐
အားကစားနှင့်ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများပြုလုပ်ရန်နေရာ နှင့် အထောက်အကူပြုပစ္စည်းများ ရှိခြင်း	ကောင်း☐ သင့်☐ ညံ့☑ မဖြေဆိုပါ☐
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် ပါဝင်မှု	ကောင်း☐ သင့်☑ ညံ့☐ မဖြေဆိုပါ☐
ရိုးရာဓလေ့ထုံးစံများနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအမွေအနှစ်များထိန်းသိမ်း စောင့်ရှောက်ခြင်းတွင်ပါဝင်မှု	မရှိ ☐ နည်း☐ များ☑
စိတ်ဝင်စားရာများကို မိမိကိုယ်တိုင် လေ့လာသင်ယူနိုင်မည့် နေရာများ၊လူငယ်ရိပ်သာများ၊စာကြည့်တိုက်များစသည်တို့တွင်ဝင်ရောက်လေ့လာသင်ယူနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ☑ မဖြေဆိုပါ☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း – လူငယ် အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ကျေးရွာအတွင်း လူငယ်များ အနားယူအပန်းဖြေနေရာများ မရှိသော်လည်း ကျေးရွာနှင့် (၂)မိုင်ခန့်ဝေးသော မိုင်းယော်ကျေးရွာမှ ကျင်းပသော ဘာသာရေးပွဲတော်များ သွားရောက်နိုင်

ပါသည်။ လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ ပေါ်ပေါက်လာပါက တစ်ရွာလုံးဝိုင်းဝန်းလုပ်ဆောင်ကြပါ သည်။ ဘာသာရေး လုပ်ငန်းများတွင် ဘာသာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သည့်လုပ်ငန်းများကို ရွာလုံးကျွတ်ပူးပေါင်း ပါဝင်ကြပါသည်။ အားကစားနှင့် ကာယလေ့ကျင့်ခန်းများ ပြုလုပ်ရန်နေရာနှင့် အထောက်အကူပစ္စည်းများ လုံးဝမရှိကြပါ။ ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်း ပူးပေါင်းပါဝင်ကြပါသည်။

(၈၁) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး အခြေအနေ

(၈၁-၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဇယား (၄၇) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှင်းလင်းချက်
တယ်လီဖုန်းလိုင်း၊တယ်လီဖုန်းတာဝါတိုင်များ၊ကြေးနန်းလိုင်း၊အင်တာနက်လိုင်း၊ရုပ်မြင်သံကြားလိုင်း၊ရေဒီယိုလိုင်းစသောဆက်သွယ်ေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဖြန့်ဝေခြင်းဆိုင်ရာအထောက်အကူပြြုအဆောက်အဦများရှိခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ဝန်ဆောင်မှုများကိုရရှိနိုင်ခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐
လူထုအခြေပြုသဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ ☑ မရှိ ☐ မဖြေဆိုပါ ☐
မှုခင်းများကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက်ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း	ရှိ ☐ မရှိ ☑ မဖြေဆိုပါ ☐

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ ဘေးကင်းလုံခြုံရေး ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမီမှုတွင် တယ်လီဖုန်းလိုင်း တစ်မျိုးတည်းသာရှိပြီး အင်တာနက်လိုင်း မရပါ။ အာမခံလုပ်ငန်းများ၏ ဝန်ဆောင်မှုများ၊ မှုခင်းများ ကာကွယ်တားဆီးလျော့ချရေးအတွက် ရဲဘက်ဆိုင်ရာများမှ ဝန်ဆောင်မှု ပေးခြင်း မရှိရခြင်းမှာ ရဲစခန်းနှင့် (၃၄)မိုင်ခန့်ဝေးသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးတွင် သဘာဝဘေးအန္တရာယ်များ ဖြစ်ပွားလာပါက ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

(၈၁-၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၈) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေ	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐	စိုးရိမ်ရသည် ☐
	သာမန် ☐	သာမန် ☐	သာမန် ☑	သာမန် ☐
	မရှိ ☑	မရှိ ☑	မရှိ ☐	မရှိ ☑

ရင်းမြစ်...ဦးတည်အုပ်စု ဆွေးနွေးခြင်း - ရပ်မိရပ်ဖ အုပ်စု၊ အမျိုးသမီး အုပ်စု။

လေ့လာတွေ့ရှိချက်။ ။ကျေးရွာတွင်း မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု အခြေအနေတွင် လူကုန်ကူမှု၊ ခိုးမှု၊ အကြမ်းဖက်မှုများသည် လွန်ခဲ့သော (၅)နှစ်ခန့်မှ ယခုတိုင် ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိဘဲ မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူ နှစ်ဦး၊ သုံးဦးခန့် ရှိနေသည်ကို တွေ့ရှိရပါသည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာတည်ဆောက်မှုအခြေပြဇယား(လွယ်ခေါ်ကျေးရွာ)

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းရင်း	အခြေအနေကောင်းများ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်နှင့် လုပ်ငန်းများ
၁။	သီးနှံအထွက်နှုန်း နည်းပါးခြင်းနှင့် ရောဂါပိုးကျရောက်ခြင်း	နည်းပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	သင်ယူလိုစိတ်ရှိခြင်း	အသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး နည်းပညာပေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရန်	စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း
၂။	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲသူများပြားလာခြင်း	အလွယ်တကူ ဝယ်ယူရရှိနိုင်ခြင်း စျေးပေါခြင်း	မှူးယစ် ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးဌာနရှိခြင်း	အသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး မှူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးညာပေးသင်တန်းပို့ချရန်	မူးယစ်ဆေးဝါးတိုက်ဖျက်ရေးပညာပေးသင်တန်းပို့ချခြင်း
၃။	တိရိစ္ဆာန်ရောဂါကျရောက်ခြင်း	နည်းပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	သင်ယူလိုစိတ်ရှိခြင်း	အသိပညာဗဟသုတ အားနည်းခြင်း	မွေးမြူရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီး နည်းပညာပေးသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရန်	မွေးမြူရေးနည်းပညာပေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ခြင်း

၄။	စီးပွားရေး၊စား၀တ်နေရေးခက်ခဲခြင်း	ငွေအရင်းအနှီးမလုံလောက်ခြင်း		အသိပညာဗဟုသုတ အားနည်းခြင်း	ချေးငွေရရှိမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ချိတ်ဆက်ပြီး ချေးငွေရရှိအောင်ဆောင်ရွက်ရန်	ချေးငွေ ရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း
၅။	အမျိုးသမီးများအိမ်မှုကိစ္စများနှင့် ကလေးများနှင့်သာ အချိန်ကုန်ပြီးလူတော မတိုးကြခြင်း	လူကြောက်ခြင်း၊ အသိပညာဗဟုသုတအားနည်း ခြင်း	မြို့နှင့်နီးခြင်း၊ အင်တာနက်လိုင်းမိခြင်း	ရှေးရိုးစွဲကိုအလေးထားနေခြင်း	သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာနှင့်ချိတ်ဆက်ပြီးအမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများဖွင့်လှစ်ရန်	အမျိုးသမီးစွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်သင်တန်းများဖွင့်လှစ် ခြင်း
၆။	အစည်းအဝေးပြုလုပ်ရာတွင်ခက်ခဲခြင်း	ခန်းမမရှိခြင်း	လုပ်အားရှိခြင်း မြေနေရာရှိခြင်း	ငွေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်၍ ဘက်စုံသုံးခန်းမဆောင်ဆောက်လုပ်ရန်	ဘက်စုံသုံးခန်းမ တည်ဆောက်ခြင်း